

Arrest

nr. 347 451 van 29 mei 2026
in de zaak RvV X / XI

Inzake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat A. DETHEUX
Amazonestraat 37
1060 BRUSSEL

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE WND. VOORZITTER VAN DE XIde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Burundese nationaliteit te zijn, op 18 augustus 2025 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 15 juli 2025.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 20 februari 2026 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 11 maart 2026.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken A. DE SMET.

Gehoord de opmerkingen van de verzoekende partij en haar advocaat A. HAEGEMAN loco advocaat A. DETHEUX.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. Verzoeker, die verklaart van Burundese nationaliteit te zijn, is volgens zijn verklaringen België binnengekomen op 30 november 2022 en heeft een verzoek om internationale bescherming ingediend op 1 december 2022.

Op 3 februari 2023 nam de gemachtigde van de bevoegde staatssecretaris een beslissing tot weigering van verblijf met bevel om het grondgebied te verlaten (bijlage 26quater) omdat Kroatië verantwoordelijk was voor de behandeling van zijn verzoek.

1.2. Verzoeker keert terug naar België en dient op 12 december 2023 een volgend verzoek om internationale bescherming in.

Het dossier van verzoeker wordt op 20 januari 2025 aan het CGVS bezorgd.

1.3. Op 29 januari 2025 verklaart de commissaris-generaal dit verzoek ontvankelijk.

Op 8 mei 2025 wordt verzoeker gehoord bij het CGVS.

1.3. Op 15 juli 2025 neemt de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: de commissaris-generaal) de beslissing tot weigering van de vluchtelingenstatus en weigering van de subsidiaire beschermingsstatus. Deze beslissing, die de bestreden beslissing uitmaakt, wordt op dezelfde datum aangetekend verzonden.

De bestreden beslissing luidt als volgt:

"A. Feitenrelaas

U verklaarde de Burundese nationaliteit te bezitten, tot de Tutsi-etnie te behoren en religieus moslim te zijn. U bent geboren in Makamba op (...) 2000. U woonde hier met uw ouders en broers en zussen tot 2010. Vervolgens verhuisden jullie naar Nyakabiga, Bujumbura. In mei 2015 nam u samen met uw vader en uw broers deel aan een betoging in Nyakabiga. In 2017 verhuisden jullie naar Nyabugete. In 2020 vertrok uw vader naar zijn werk, maar kwam hij nooit meer terug. U ging samen met uw moeder zijn verdwijning aangeven bij de politie. Deze zeiden dat er geen spoor van hem was. Op 1 september 2022 ging u met uw broer J.(...) sporten. Toen jullie terug naar huis gingen werden jullie door vijf mannen bedreigd. U en uw broer vluchtten en gingen elk een andere kant uit. U werd door deze mannen tegengehouden en meegenomen naar een onbekende plek waar u werd vastgehouden. U werd daar ondervraagd over de verblijfplaats van uw vader en over de redenen waarom u deelnam aan de betoging van 2015. U werd fysiek mishandeld en bent bewusteloos geslagen. U werd wakker in een ziekenhuisbed. U ontsnapte vervolgens via een raam en nam een taxi richting het huis van uw oom N.(...) I.(...). Deze zei u dat u was aangevallen door Imbonerakure en dat u vanaf dan niet meer mocht buiten komen. U bent vervolgens via een kennis van uw oom, B.(...), naar Servië gereisd.

Via Kroatië, Zwitserland en andere landen, reisde u naar België. Op 1 december 2022 diende u een verzoek om internationale bescherming (hierna VIB) in te België. Omwille van de Dublinprocedure moest u terugkeren naar Kroatië. U keerde eind 2023 terug naar België. Op 12 december 2023 diende u een eerste volgend verzoek om internationale bescherming in te België. Op 29 januari 2025 werd dit verzoek ontvankelijk verklaard.

U legde ter ondersteuning van uw VIB volgende documenten neer: twee kopieën van foto's, een doorverwijzing van een huisarts naar een psycholoog, bewijs dat u afspraken had bij Espace Santé Familiale én de centrumkaart van uw broer J.(...), die ook een verzoek om internationale bescherming indiende in België (OV-nummer: (...), CG-nummer: (...)).

B. Motivering

Na grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat u géén elementen kenbaar hebt gemaakt waaruit eventuele bijzondere procedurele noden kunnen blijken, en dat het Commissariaat-generaal evenmin dergelijke noden in uw hoofdte heeft kunnen vaststellen.

U legde voorafgaand aan het persoonlijke onderhoud enkele documenten neer om uw psychologische toestand te kaderen. Hieruit blijkt dat u op 5 februari 2024 doorverwezen werd naar een psycholoog door een huisarts met slapeloosheid en suïcidale gedachten. Uit de andere documenten die u voorlegde blijkt dat u op 26 maart 2024, 10 april 2024, 24 april 2024, 23 mei 2024, 4 juni 2024, 8 juli 2024, 24 juli 2024, 3 september 2024, 3 oktober 2024 afspraken had bij Espace Santé Familiale. Deze documenten bevatten echter geen verdere info over uw actuele medische of psychologische toestand of welke invloed deze heeft op uw deelname aan uw voorliggende procedure. Er werd u aan het begin van het persoonlijke onderhoud op het CGVS gevraagd of u zelf iets meer info kon bieden bij het psychologisch begeleidingstraject dat u volgt in België. U gaf aan dat u twee keer per maand naar de psycholoog gaat en dat deze u helpt. Wanneer u werd gevraagd om meer te vertellen over uw problemen, stelde u dat u in de war geraakte als u zich herinnerde wat er gebeurde en dat dit uw belangrijkste probleem is (notities persoonlijk onderhoud, hierna NPO, p. 5). U gaf wel aan dat u zich goed genoeg voelde om het persoonlijke onderhoud te laten doorgaan. De dossierbehandelaar van het CGVS vroeg u verder of hij iets kon doen om het persoonlijke onderhoud voor u te faciliteren, waarop u aangaf dat u mogelijks kon huilen en dat u op die momenten wilde pauzeren. De dossierbehandelaar toonde hier begrip voor en gaf aan dat u het steeds mocht aangeven als er doorheen het onderhoud iets zou zijn (NPO, p. 5). Doorheen het onderhoud werd u emotioneel, waarna de dossierbehandelaar u de ruimte gaf om tot rust te komen (NPO, p. 13, 16, 19).

Verder werden er u geen specifieke steunmaatregelen verleend, aangezien er in het kader van onderhavige procedure redelijkerwijze kan worden aangenomen dat uw rechten gerespecteerd worden en dat u in de gegeven omstandigheden kunt voldoen aan uw verplichtingen.

U verklaarde bij terugkeer naar uw land van herkomst, Burundi, te vrezen dat u gearresteerd en gedood zou worden door de Imbonerakure en de Burundese autoriteiten. U meende dat dit zou gebeuren omwille van de reeds ondergane vervolging in Burundi, evenals omwille van het feit dat de Imbonerakure uw moeder zouden lastig vallen.

Er wordt echter geen geloof gehecht aan uw vrees voor vervolging omwille van onderstaande redenen.

U heeft op geen enkele wijze kunnen aantonen waarom u bij terugkeer zou gevisieerd worden door de Imbonerakure. Immers was u niet politiek actief, deed u niet aan politieke activiteiten met uitzondering van uw beweerdde deelname aan een enkele betoging ergens in mei 2015 en wist u zelf ook niet waarom u werd gevisieerd door de Imbonerakure (NPO, p. 14). Het enige wat u hierover wist te zeggen was dat u op 1 september 2022 door enkele mannen werd gearresteerd en vervolgens naar een onbekende plaats werd gebracht. U zei dat ze u begonnen te ondervragen over waar uw vader was, waarop u zei dat u het niet wist en dat hij was verdwenen en dat ze u vervolgens vroegen waarom u had betoogd in 2015, waarop u zei dat u dit deed om uw vader te helpen. U werd vervolgens bewusteloos geslagen en werd wakker in het ziekenhuis. U slaagde er in om uit het ziekenhuis te ontsnappen en vervolgens naar uw oom I.(...) N.(...) te vluchten, waarna u het land verliet (NPO, p. 11).

Uw verklaringen over de door u ondergane vervolging blijken echter geenszins geloofwaardig.

==>Er wordt geen geloof gehecht aan uw deelname aan de betoging in 2015. Immers wist u niets over de betoging in 2015 in Nyakabiga waar uw vader u naartoe zou genomen hebben. Uit informatie blijkt dat er vanaf 25 april 2015 enkele weken wijdverspreide demonstraties waren in Bujumbura tegen het feit dat zittend president Pierre Nkurunziza had aangekondigd voor een ongrondwettelijke derde presidentstermijn te willen gaan (zie administratief dossier). U wist enkel dat er een betoging was in mei, maar u had geen idee waarom er werd betoogd, wie deze betoging organiseerde, of waarom uw vader u had meegenomen (NPO, pp. 11-12). U beweerde dat u nooit naar een andere betoging ging (NPO, p. 17). Er kan dus wel degelijk verwacht worden dat u enig idee zou hebben waarover deze betoging ging, wie deze organiseerde of waarom uw vader u hier naar meenam. Daar u verklaarde dat deze betoging een van de zaken was waarover u werd ondervraagd toen u was gevangengenomen door de Imbonerakure, kan er ook aangenomen worden dat u op zijn minst stilgestaan zou hebben bij wat er gebeurde op deze betoging en waarom de autoriteiten hier interesse in hadden. **Het feit dat u hier niets over wist, is allesbehalve doorleefd en ondermijnt de geloofwaardigheid van uw aanwezigheid op deze betoging bij voorbaat op fundamentele wijze.** Meer nog, uw totale onwetendheid over deze betoging, roept zelfs vragen op bij uw eigenlijke aanwezigheid in Bujumbura ten tijde van deze manifestaties, gezien er wel degelijk kan verwacht worden dat als u als 14-jarige jongeman in Bujumbura woonde op dat moment toch iets zou opgevangen hebben van deze wijdverspreide demonstraties. **Gezien er geen geloof wordt gehecht aan uw aanwezigheid bij de betogingen en er zelfs ernstige vragen mogen gesteld worden bij uw aanwezigheid in Bujumbura op dat moment kan er ook geen geloof worden gehecht aan uw vervolging door de Imbonerakure omwille van uw aanwezigheid daar.**

==> Evenmin heeft u weten overtuigen dat de Imbonerakure uw vader zouden viseren en in de zoektocht naar uw vader u en uw broer zouden viseren. Vooreerst had u zelf geen enkel idee waarom uw vader werd gevisieerd door de Imbonerakure (NPO, p. 14). U had ook geen weet van problemen van uw vader voor zijn beweerdelijke verdwijning in 2020 of waarom de Imbonerakure twee jaar na de verdwijning van uw vader plots interesse hadden in zijn verblijfplaats (NPO, p. 15). Evenmin had u enig idee waarom uw vader zou verdwenen zijn (NPO, p. 16). Het is echter allerminst geloofwaardig dat u geen weet zou hebben van het feit of uw vader ooit problemen zou gehad hebben in Burundi, over de potentiële redenen van zijn verdwijning of waarom de Imbonerakure hem twee jaar na zijn verdwijning plots zouden zoeken (NPO, p. 16). Wanneer u werd gevraagd naar uw vader zijn politieke activiteiten bij de UPD, een oppositiepartij, bleek u eveneens geheel onwetend (NPO, pp. 15-16). Nochtans, indien hij daadwerkelijk verdween, gezocht werd door de Imbonerakure en u vervolgens zelf ook vervolgd werd door de Imbonerakure omwille van hun zoektocht naar uw vader kan er wel degelijk verwacht worden dat u op een bepaald moment enige interesse zou getoond hebben in de oppositieactiviteiten van uw vader. **Gezien uw totale gebrek aan info over uw vader – zijn beweerdde oppositie-activiteiten, de redenen waarom hij verdween of waarom de Imbonerakure hem zou viseren – heeft u geenszins weten overtuigen dat de Imbonerakure uw vader zouden viseren, laat staan dat ze uw broer J.(...) en uzelf zouden viseren.** Overigens wist uw broer hier

ook niets over te zeggen, wat het ongeloofwaardige karakter alleen maar verder onderstreept (zie notities broer J.(...) in de blauwe map van uw administratief dossier).

Gezien er geen geloof wordt gehecht aan het feit dat de Imbonerakure uw vader viseren en in de zoektocht naar uw vader uw broer en uzelf begonnen te viseren, wordt er op gewezen dat er al helemaal geen geloof wordt gehecht aan het feit dat ze uw moeder en andere gezinsleden zouden viseren in hun zoektocht naar jullie.

In deze merkt het CGVS nog op dat u ook niets wist over de beweerdelijke bedreigingen die de Imbonerakure aan uw moeder haar adres hadden geuit – hoewel deze eigenlijk aan u en uw broer gericht waren en u nog contact heeft gehad met uw moeder sinds deze bedreigingen (NPO, p. 12). U wist niet wanneer de Imbonerakure uw moeder voor het eerst kwamen lastig vallen, wat uw moeder tegen heeft gezegd of waarom deze mannen u kwamen zoeken (NPO, p. 12). Gezien dit rechtstreeks in verband staat met uw eigen problemen en vrees voor vervolging, kan er nochtans wel degelijk verwacht worden dat u hier enige interesse in zou getoond hebben. **Het feit dat u hier echter nauwelijks iets over kon zeggen en hier ook geen interesse in toonde, valt niet te rijmen met de door u beweerde vrees voor vervolging door de Imbonerakure en is een verdere bevestiging van het ongeloofwaardige karakter van deze vrees.**

Waar uw broer J.(...) ook een verzoek om internationale bescherming indiende bij de Belgische asielautoriteiten op 10 november 2022 en hierbij dezelfde problemen aanhaalde als u, wordt er op gewezen dat het CGVS in het kader van zijn verzoek eveneens een beslissing “weigering van de vluchtelingenstatus en weigering van de subsidiaire beschermingsstatus” nam. Er werd immers geen geloof gehecht aan de problemen die hij – die rechtstreeks gelieerd zijn aan uw beweerde problemen – beweerdelijk zou gehad hebben met de Imbonerakure. Bijgevolg concludeerde het CGVS dat uw broer, net zoals u, geen gegronde vrees voor vervolging bij terugkeer naar Burundi kon aantonen.

Ter volledigheid wordt nog opgemerkt dat u en uw broer J.(...) uiteenlopende verklaringen hebben afgelegd over het contact dat jullie nog hebben in Burundi. Immers beweerde uw broer dat jullie nog in contact stonden met ene T.(...) N.(...), terwijl u beweerde dat het met ene I.(...) N.(...) was. Gezien dit jullie beweerdelijke enige contact was in Burundi, kan er nochtans verwacht worden dat jullie hier eenduidige verklaringen over zouden afleggen. **Het feit dat jullie verklaringen hierin niet overeenstemmen, ondermijnt jullie algemene geloofwaardigheid verder.**

De documenten die u voorlegde kunnen bovenstaande vaststellingen niet wijzigen. De foto's die u neerlegde kunnen hoogstens aantonen dat u op de foto staat met uw broer J.(...), alsook met enkele leden van uw familie. Dit kan echter geenszins de geloofwaardigheid van uw relaas herstellen. De centrumkaart van uw broer kan hoogstens aantonen dat uw broer J.(...) ook een verzoek om internationale bescherming indiende, wat niet in twijfel wordt getrokken. Het attest van uw huisarts maakt gewag van enkele symptomen – insomnia en zelfmoordgedachten – en een doorverwijzing naar een psycholoog, maar biedt verder geen enkele elementen aan dat de geloofwaardigheid van uw relaas kan herstellen. De bewijzen van uw afspraken bij Espace Santé Familiale kunnen dan weer hoogstens aantonen dat u afspraken had bij hen, wat niet in twijfel wordt getrokken.

Wat betreft uw advocaat haar verwijzing naar uw Tutsi-afkomst om uw vrees voor vervolging te rechtvaardigen in geval van terugkeer naar Burundi (NPO, p. 18) wordt het volgende opgemerkt: Volgens de **COI Focus over de veiligheids crisis in Burundi, geüpdatet op 14 februari 2025** (<https://www.cgrs.be/sites/default/files/rapporten/coifocusburundi.situationsecuritaire202502142.pdf>) zijn de meeste journalisten en experts het eens over het “vooral politieke” karakter van de crisis en de multi-etnische samenstelling van de “oppositie”. De onderzoekscommissie van de VN benadrukt dat de slachtoffers van de misdaden zowel Hutu's als Tutsi's zijn, die worden gevisieerd om politieke redenen, met name hun werkelijke of vermeende verzet tegen de regering en de partij die aan de macht is. Sinds 2022 zijn er ook geen operaties van veiligheidstroepen of Imbonerakure geweest die specifiek gericht waren tegen Tutsi's. Bijgevolg kan de loutere vermelding van uw Tutsi-afkomst, wat u betreft, geen gegronde vrees voor vervolging rechtvaardigen in geval van terugkeer naar Burundi.

Op basis van artikel 57/5quater van de vreemdelingenwet werd u de mogelijkheid gegeven opmerkingen te formuleren met betrekking tot de inhoud van de notities van het persoonlijk onderhoud die naar u werden verstuurd op 13 mei 2025. Op 19 mei 2025 maakte u via uw raadspersoon opmerkingen op de notities van het persoonlijke onderhoud over en voegt u een kleurenkopie van uw Burundees paspoort toe. **De opmerkingen bij de notities zijn echter niet van dien aard dat ze bovenstaande vaststellingen wijzigen, integendeel.** Waar u aanhaalde dat u tijdens het onderhoud verklaarde dat u wel uw originele paspoort had en u dit eerder al had neergelegd tijdens uw eerste interview, wordt er op gewezen dat de vraag niet was of u uw originele paspoort had, maar wel of u ooit een paspoort had – waarop u met ‘nee’ reageerde. Bovendien

is er in het administratieve dossier geen enkel spoor van uw eerder neerleggen van dit paspoort. Bij de registratie van uw eerste verzoek beweerde u dat u uw paspoort onderweg was verloren en tijdens de registratie van uw tweede verzoek praatte u alleen over het valse paspoort dat u kreeg van de smokkelaar. Ook tijdens uw persoonlijke onderhoud op het CGVS beweerde u dat al uw documenten waren afgenomen toen u werd gearresteerd en maakte u geen melding van een paspoort (NPO, p. 10). Nochtans kan van een verzoeker om internationale bescherming verwacht worden dat deze vanaf het begin van zijn verzoek zijn volle medewerking verleent en dus ook alle documenten, die zijn identiteit en nationaliteit kunnen onderschrijven, voorlegt. Gezien u in uw eerste verzoek zelfs beweerde dat u uw paspoort was verloren onderweg en u het nu pas, twee jaar en half na uw eerste verzoek, heeft neergelegd - en nadat u uw persoonlijk onderhoud op het CGVS heeft gehad - merkt het CGVS op dat u hiertoe in gebreke bent gebleven. Wat betreft uw opmerking dat uw broer J.(...) wél vaker contact zou hebben met uw oom (...) - in tegenstelling tot wat er werd genoteerd in de notities - wordt opgemerkt dat indien dit daadwerkelijk zo is, dit de eerdere aangehaalde tegenstrijdigheid tussen uw broers verklaringen en uzelf over de naam van de oom waarmee jullie contact hebben extra op scherp stelt. De overige opmerkingen betreffen correcties op de spelling van bepaalde zaken of verduidelijkingen bij zaken die duidelijk zijn uit verdere lectuur van de notities.

Gelet op het voorgaande kan in uw hoofdte geen vermoeden van het bestaan van een gegronde vrees voor vervolging in de zin van de Vluchtelingenconventie, of een reëel risico op het lijden van ernstige schade in de zin van artikel 48/4, §2, a) en b) van de Vreemdelingenwet, worden vastgesteld.

Naast de erkenning van de vluchtelingenstatus kan aan een verzoeker om internationale bescherming de subsidiaire beschermingsstatus worden toegekend wanneer de omvang van het willekeurige geweld als gevolg van het gewapende conflict in het land van herkomst van die aard is dat er ernstige redenen zijn om aan te nemen dat een burger die naar het desbetreffende land of, in voorkomend geval, naar de desbetreffende regio terugkeert, louter door zijn aanwezigheid aldaar een reëel risico zou lopen op ernstige schade in de zin van artikel 48/4, §2, c) van de wet van 15 december 1980.

Uit informatie in het bezit van het CGVS (zie COI Focus "Burundi: veiligheidssituatie" van 14 februari 2025 https://www.cgvs.be/sites/default/files/rapporten/coi_focus_burundi_veiligheidssituatie_20250214.pdf of <https://www.cgvs.be/nl>) blijkt dat de veiligheidssituatie in Burundi onstabiel blijft.

President Evariste Ndayishimiye, die in mei 2020 vroegtijdig aan de macht kwam na de plotselinge dood van zijn voorganger Pierre Nkurunziza, vormde een regering die uitsluitend bestond uit leden van de Conseil national pour la défense de la démocratie – Forces pour la défense de la démocratie (CNDD-FDD), onder wie verschillende "hardliners" van het regime.

Hoewel president Evariste Ndayishimiye, in tegenstelling tot zijn voorganger, sinds hij aan de macht is, tot op zekere hoogte toenadering heeft gezocht tot de internationale gemeenschap, maken verschillende bronnen melding van sterke spanningen binnen de CNDD-FDD tussen de president en de secretaris-generaal van de partij, Révérien Ndirukuriyo. Laatstgenoemde, die veel radicalere standpunten inneemt ten opzichte van de internationale gemeenschap en de oppositie, lijkt de boodschap van verzoening die door president Ndayishimiye wordt uitgedragen, te willen dwarsbomen. Waarnemers maken melding van voortdurende systematische aanvallen op leden van de oppositie (of op wie als zodanig worden beschouwd) in het kader van een overheidsbeleid.

Meer dan vier jaar na de ambtsaanvaarding van president Ndayishimiye, en ondanks zijn verklaringen dat hij het rechtssysteem wil hervormen, corruptie wil bestrijden en de daders van misdrijven wil vervolgen, stellen verschillende waarnemers vast dat de mensenrechtensituatie niet aanzienlijk is verbeterd. In juli 2024 maakte de speciale rapporteur van de Verenigde Naties melding van een "inkrimping van de burgerlijke ruimte en onderdrukking van politieke tegenstanders, mediaprofessionals en mensenrechtenactivisten".

Hoewel het overheidsgeweld minder flagrant is dan in 2015, wijzen verschillende bronnen erop dat alle structurele problemen die de VN-onderzoekscommissie had vastgesteld, nog steeds bestaan: willekeurige arrestaties van politieke tegenstanders of mensen die als zodanig worden beschouwd, foltering, gedwongen verdwijningen, buitengerechterlijke executies, seksueel geweld, beperkingen van de vrijheid van meningsuiting en schendingen van economische en sociale rechten. De meeste schendingen vallen onder de verantwoordelijkheid van de veiligheidstroepen, de Service national des renseignements (SNR) en de Imbonerakure, die over het algemeen straffeloos optreden. Het Initiative pour les droits humains au Burundi (IDHB) meldt een toenemende militarisering en een geleidelijke formalisering van de rol van de Imbonerakure in veiligheidsoperaties.

De slachtoffers van het geweld zijn voornamelijk activisten van de oppositiepartij, het Congrès national pour la liberté (CNL), en personen die verdacht worden van samenwerking met gewapende groepen. Activisten

van andere oppositiepartijen en personen zonder politieke banden die weigeren zich aan te sluiten bij de regeringspartij of die kritiek hebben op de manier waarop het land wordt bestuurd, worden ook gevisieerd. De VN-onderzoekscommissie verklaarde in 2017 dat, hoewel de etnische afkomst van de slachtoffers een verzwarende factor kan zijn voor de daders van de schendingen, zij niet in de eerste plaats wegens hun etniciteit werden gevisieerd.

De ruimte voor het maatschappelijk middenveld en de media blijft beperkt. In 2023 en 2024 deden zich nieuwe gevallen van intimidatie, arrestaties en veroordelingen van mensenrechtenactivisten en journalisten voor. Veel activisten en journalisten blijven in ballingschap.

Het IDHB en de speciale rapporteur van de Verenigde Naties erkennen dat de schendingen door overheidsmedewerkers sinds 2022 zijn afgenomen. Deze bronnen maken melding van een “schijnbare rust”. Het aantal gewelddadige incidenten en slachtoffers, met name burgerslachtoffers, dat werd geregistreerd door het Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED) in 2023 en 2024, is aanzienlijk lager dan in voorgaande jaren, hoewel ACLED in 2024 een lichte stijging van het aantal incidenten en burgerslachtoffers in vergelijking met 2023 noteert. De Ligue Iteka claimt daarentegen een veel hoger aantal slachtoffers dan ACLED. Het aantal slachtoffers dat Ligue Iteka registreerde, omvat ook slachtoffers van niet-politieke misdrijven. Net als in voorgaande jaren zijn de meest voorkomende vormen van geweld, in volgorde van belangrijkheid, aanvallen op burgers, gewapende confrontaties gevolgd door granaatontploffingen.

Volgens gegevens van ACLED is Cibitoke de provincie die het meest getroffen werd door geweld in 2023 en 2024. Cibitoke had zowel het hoogste aantal geweldincidenten (21 %) als het hoogste aantal slachtoffers (44 %). Deze provincie aan de grens met de Democratische Republiek Congo (DRC) in het noordwesten van het land omvat een deel van het Kibirawoud, een bolwerk van gewapende groepen die voornamelijk bestaan uit Rwandese rebellen.

Merk op dat er in 2024 in het noordwesten van het land weinig gewapende conflicten tussen de Burundese strijdkrachten en Rwandeessprekende gewapende groepen werden geregistreerd. Bovendien waren deze gewapende conflicten bijzonder doelgericht en beperkt tot grensgebieden.

Eind 2023 en begin 2024 eisten de Burundese rebellen van de RED Tabara verschillende gerichte en strategische aanvallen (geleidingsantenne, brug, militaire positie...) op in gemeenten die grenzen aan de DRC. Eind april en begin mei 2024 vonden verschillende granaataanvallen plaats in Bujumbura (bar, parking...). Eind 2024 boden de buurlanden onderdak aan ongeveer 318.000 Burundese vluchtelingen en asielzoekers. Hoewel sinds 2017 254.000 vluchtelingen met UNHCR-bijstand naar Burundi zijn teruggekeerd, is deze terugkeerbeweging sinds 2022 minder intensief geworden. De terugkeer naar vaak berooide en kwetsbare gemeenschappen, moeilijke toegang tot bestaansmiddelen en basisdiensten en, in sommige gevallen, veiligheids- en toezichtproblemen beïnvloeden de reïntegratie. Sommige gerepatrieerden gingen opnieuw in ballingschap, ondanks de slechte levensomstandigheden en de onveiligheid in de kampen.

Volgens verschillende bronnen blijft de economische situatie verslechteren en OCHA beweert dat de gevolgen van deze verslechtering rampzalig zijn voor de humanitaire situatie.

Uit de voormelde informatie blijkt duidelijk dat veel van de gewelddadige incidenten in Burundi doelgericht blijven, aangezien ze voornamelijk politiek van aard zijn. Bovendien zijn de meeste waarnemers het er nog altijd over eens dat de crisis vooral politiek van aard is. Deze incidenten eisen ook minder slachtoffers dan in de beginjaren van de crisis.

Bijgevolg dient te worden geconcludeerd dat de situatie in Burundi geen situatie is van willekeurig geweld in het kader van een binnenlands gewapend conflict in de zin van artikel 48/4, § 2, c) van de wet van 15 december 1980.

Ten slotte is het Commissariaat-generaal op basis van de objectieve informatie waarover het beschikt (zie **COI FOCUS BURUNDI, Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays du 21 juin 2024** te raadplegen op de website https://www.cgvs.be/sites/default/files/rapporten/coi_focus_burundi_le_traitement_reserve_par_les_autorites_nationales_a_leurs_ressortissants_de_retour_dans_le_pays

van mening dat het loutere feit dat een Burundese onderdaan in België verblijft of op doorreis is, en specifiek in de hoedanigheid van verzoeker om internationale bescherming, niet van dien aard is dat het aanleiding geeft tot een gegronde vrees, wat hem betreft, voor vervolging in geval van terugkeer naar Burundi.

In 2015 leidde de crisis rond de derde ambtstermijn van president Pierre Nkurunziza tot de ontheemding van honderdduizenden Burundezers naar de buurlanden. Veel politieke figuren, leden van de regerende partij, leden van de oppositie maar ook leden van het maatschappelijk middenveld en van de pers zochten hun toevlucht in westerse landen, o.a. in België. De kritische houding van België ten opzichte van de Burundese regering na de crisis van 2015 en het groot aantal dissidenten dat zijn toevlucht in België heeft gezocht, hebben de betrekkingen tussen beide landen ernstig geschaad.

Uit bovenvermelde objectieve informatie blijkt echter duidelijk dat de betrekkingen tussen beide landen zich sinds de verkiezing van president Ndayishimiye in 2020 sterk in positieve zin hebben ontwikkeld. Het aantreden in juni 2020 van de nieuwe president, die blijkt geeft van meer openheid tegenover de internationale gemeenschap dan zijn voorganger, bracht een nieuwe dynamiek in de bilaterale betrekkingen tussen Burundi en België, wat resulteerde in talrijke ontmoetingen tussen Belgische en Burundese politieke hoogwaardigheidsbekleders. In 2022 hief de Europese Unie (EU) de begrotingssancties tegen de Burundese regering op en schafte gerichte sancties af tegen twee leidende figuren van het regime, waaronder generaal Gervais Ndirakobuca. Hoewel sommige bronnen aangeven dat elementen binnen het Burundese regime vijandig blijven staan tegenover België, verwelkomden de twee landen in december 2023 de normalisering van hun bilaterale betrekkingen en ondertekenden ze een nieuw bilateraal samenwerkingsprogramma ter waarde van 75 miljoen euro. Dit vijfjarenprogramma, dat in januari 2024 in werking trad, is het eerste sinds de rechtstreekse hulp aan Burundi in 2015 werd opgeschort.

Wat de betrekkingen tussen de Burundese autoriteiten en de diaspora in België betreft, wijzen verschillende bronnen erop dat president Ndayishimiye een aanpak wil volgen die enigszins verschilt van die van zijn voorganger Pierre Nkurunziza. Thans zijn de meeste inspanningen erop gericht om verschillende leden van de Burundese diaspora aan te moedigen om ofwel terug te keren naar Burundi ofwel de nationale agenda van de president te steunen en te investeren in het land. Tijdens zijn bezoeken in Brussel in 2022 en 2023 heeft president Ndayishimiye in België leden van de Burundese gemeenschap ontmoet, waaronder ook tegenstanders van het regime, waardoor de kanalen werden heropend voor een dialoog met degenen die jarenlang door de regering werden gedemarginaliseerd. De krant Journal Iwacu meldt dat de president tijdens de zevende editie van de week van de diaspora, die in augustus 2023 plaatsvond, de leden van de Burundese diaspora opriep om zich te verenigen en hen verzekerde dat de regering hen niet langer beschouwde als "vijanden van het land".

Hoewel de bronnen anderzijds wijzen op de wens van de Burundese autoriteiten om meer controle uit te oefenen op de Burundese diaspora in België dan in andere landen zoals Frankrijk, hebben de Belgische veiligheidsdiensten de impact en de capaciteit van de Service national de renseignement burundais (SNR) in België enigszins genuanceerd, alsook zijn vermogen om alle leden van de Burundese diaspora nauwlettend in de gaten te houden. Dezelfde bron beweert echter ook dat de SNR, ondanks de beperkte toezichtsmiddelen, zeker kan rekenen op een netwerk van leden van de diaspora die sympathiseren met het Burundese regime, die op die manier informatie kunnen verzamelen en zelfs de politieke activiteiten van Burundese onderdanen die actief zijn in oppositiebewegingen, in België kunnen verstoren. Deze activiteiten zijn echter vooral gericht op invloedrijke leden van oppositieorganisaties zoals de MSD.

De Belgische veiligheidsdiensten geven ook aan dat, hoewel niet kan worden uitgesloten dat Burundezers uit België sporadisch problemen kunnen ondervinden met de Burundese autoriteiten, het zeer onwaarschijnlijk is dat er een systematisch beleid is ingesteld om alle Burundezers die uit België terugkeren te intimideren, te arresteren of in het oog te houden.

Verder geven door het Commissariaat-generaal gecontacteerde bronnen aan dat Burundese onderdanen vaak heen en weer reizen tussen de twee landen.

Wat de terugkeer van Burundese onderdanen betreft vanuit België, registreerde de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ) tussen 1 januari 2018 en 31 december 2023, 31 door de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) georganiseerde vrijwillige terugkeren (waaronder 8 begeleide minderjarigen en 21 volwassenen die een verzoek om internationale bescherming hadden ingediend) en geen enkele gedwongen terugkeer vanaf het Belgische grondgebied sinds 2015. Anderzijds maakt de DVZ melding van 7 refoulements van Burundese onderdanen aan de grens in dezelfde periode, waaronder 3 een verzoek om internationale bescherming hadden ingediend. Twee van hen werden onder politiebegeleiding gedwongen gerepatriëerd. In dit verband zijn sommige bronnen van mening dat gedwongen repatriëring door België onder politiebegeleiding de gerepatriëerde eventueel kan blootstellen aan problemen met de Burundese autoriteiten, waaronder de SNR.

Hoewel de wet tot regeling van de migratie in Burundi, die eind 2021 werd aangenomen, illegale binnenkomst, illegaal verblijf en illegaal vertrek uit het land strafbaar stelt, heeft het Commissariaat-generaal geen enkele wetsbepaling gevonden die het vragen van internationale bescherming of een verblijf in het buitenland bestraft.

Hoewel sommige gesprekspartners van mening zijn dat de Burundese autoriteiten op de hoogte kunnen zijn van een aanvraag voor internationale bescherming, stellen de DVZ en IOM dat ze nooit de autoriteiten in het land van herkomst meedelen dat een persoon een verzoek om internationale bescherming heeft ingediend.

Wat de aanwezigheid van de Burundese autoriteiten op de luchthaven van Bujumbura betreft, hoewel de gesprekspartners van het Commissariaat-generaal niet allemaal dezelfde autoriteiten noemen, waren de meesten het eens over de aanwezigheid van de politie, in het bijzonder de agenten van het Commissariat général des migrations (CGM – vroeger bekend als “Police de l’air, des frontières et des étrangers” (PAFE)), die verantwoordelijk zijn voor immigratie en emigratie en reisdocumenten controleren, en over de aanwezigheid van de SNR. Enkele afzonderlijke gesprekspartners vermelden de aanwezigheid van andere instellingen zoals de nationale politie, agenten van het presidentschap, militairen, belastingontvangers van de Office burundais des recettes en gezondheidswerkers van het Institut national de santé publique.

Eenmaal op Burundees grondgebied maakt geen van de door het Commissariaat-generaal gecontacteerde bronnen echter melding van bijzondere procedures of controles voor Burundezen die terugkeren.

Bovendien melden de internationale rapporten die het Commissariaat-generaal raadpleegde over de mensenrechtensituatie in Burundi sinds 2019, geen enkel geval van eventuele problemen die Burundese onderdanen die uit België terugkeren ondervonden bij hun terugkeer.

De IOM in Burundi heeft verklaard dat Burundese onderdanen die hebben gekozen voor vrijwillige terugkeer vanuit België en die gedurende zes maanden worden opgevolgd door de IOM, tot nu toe geen problemen hebben ondervonden. In november 2022 bevestigde ook het Ministère burundais des Affaires étrangères et de la Coopération au Développement (MAECD) aan de Belgische ambassadeur, in aanwezigheid van de IOM, dat er geen belemmeringen waren voor een ondersteuning via de programma's voor vrijwillige terugkeer en re-integratie.

Hoewel de meerderheid van de door het CGVS gecontacteerde bronnen aangeeft dat het loutere feit van doorreis of verblijf in België de Burundese onderdanen niet blootstelt aan problemen met hun autoriteiten wanneer ze terugkeren naar het land, wijzen sommige gesprekspartners er echter op dat mensen die in België om internationale bescherming hebben verzocht, en voor zover de Burundese autoriteiten hiervan op de hoogte zijn, kunnen worden gepercipieerd als opposanten of mensen die het imago van het land hebben besmeurd en dat ze hierdoor problemen riskeren met de Burundese autoriteiten. **Deze gesprekspartners halen echter geen enkel concreet geval aan die hen bekend is of onder hun aandacht werd gebracht van Burundese uitgeprocedeerde verzoekers die vanuit België werden gerepatrieerd en na hun terugkeer in Burundi problemen zouden hebben ondervonden met de Burundese autoriteiten.**

Daarnaast is de informatie die door de Move-coalitie (een platform van Belgische ngo's die begeleiding bieden aan migranten die in gesloten centra worden vastgehouden) werd verstrekt over twee Burundese onderdanen die werden gerepatrieerd/de toegang werden geweigerd aan de Belgische grens en die problemen zouden hebben ondervonden na hun terugkeer naar Burundi, vaag, onduidelijk en onzeker.

Wat betreft de Burundese onderdaan die in november 2022 werd gerepatrieerd, werden de weinige gegevens die ter kennis werden gebracht van het Commissariaat-generaal uiteindelijk door één van de bronnen ontkend. Bovendien komt de naam van de Burundese onderdaan nergens voor in de verschillende bronnen die het Commissariaat-generaal heeft geraadpleegd (in het bijzonder de rapporten die gepubliceerd worden door Burundese organisaties die een wekelijks of maandelijks overzicht geven van de mensenrechtenschendingen) en de Belgische diplomatieke bron verklaart dat ze hierover geen informatie heeft.

Wat de tweede Burundese onderdaan betreft, aan wie in februari 2023 de toegang tot het Belgisch grondgebied werd geweigerd, blijft de door de Move-coalitie verkregen informatie twijfelachtig daar zij voornamelijk gebaseerd is op de verklaringen van de persoon zelf. Bovendien heeft geen enkele onafhankelijke bron of uitgebreid onlineonderzoek de door het platform gerapporteerde informatie bevestigd.

Hoewel ze de regelmatige publicaties van verschillende Burundese mensenrechtenorganisaties blijft volgen, heeft CEDOCA vastgesteld dat de namen van de twee gerepatrieerde Burundese onderdanen er niet in

voorkomen. Ook een zoekactie op Google eind april 2024 met de namen van deze twee personen leverde geen resultaten op.

Per slot van rekening wordt in voornoemde objectieve informatie geen enkel concreet en reëel geval gemeld van uitgeprocedeerde Burundese onderdanen die vanuit België werden gerepatriëerd en bij aankomst in Burundi problemen zouden hebben ondervonden met de Burundese autoriteiten. Het Commissariaat-generaal benadrukt dat het niet tot haar taken behoort om op een louter hypothetische basis te beslissen.

Daarentegen blijkt duidelijk uit voornoemde informatie dat Burundese onderdanen met een specifiek profiel, o.a. omwille van een bewezen band met de oppositie of het maatschappelijk middenveld, problemen kunnen ondervinden met de Burundese autoriteiten. In dit geval kan een verblijf in België als verzoeker om internationale bescherming een verzwarende factor zijn.

Het Commissariaat-generaal erkent bijgevolg dat, rekening houdend met de individuele/persoonlijke situatie van de verzoeker om internationale bescherming, een internationale beschermingsstatus kan worden toegekend. Indien een Burundese verzoeker omwille van een specifiek profiel nood heeft aan bescherming zal deze hem worden toegekend.

In het licht van wat voorafgaat en na grondige analyse van de beschikbare informatie, is het Commissariaat-generaal van mening dat het loutere feit van een verblijf in België als verzoeker om internationale bescherming niet van dien aard is dat het om het even welke Burundese onderdaan in de ogen van de Burundese autoriteiten verdacht maakt van sympathieën voor de oppositie en dat dit verblijf bijgevolg niet voor elke Burundese onderdaan een gegronde vrees voor vervolging rechtvaardigt in geval van terugkeer in Burundi.

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, kom ik tot de vaststelling dat u niet als vluchteling in de zin van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet kan worden erkend. Verder komt u niet in aanmerking voor subsidiaire bescherming in de zin van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet.”

2. Over de rechtspleging

2.1. De commissaris-generaal heeft middels haar nota met opmerkingen van 8 september 2025 de Raad verzocht om de voorliggende zaak te behandelen via een louter schriftelijke procedure.

Artikel 39/73-2 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet), ingevoegd bij de wet van 30 juli 2021 en in werking getreden op 10 december 2021, voorziet dat de louter schriftelijke procedure voortaan ook kan op verzoek van één van de partijen. Dit artikel luidt als volgt:

“§ 1.

Elke partij kan de Raad verzoeken om gebruik te maken van een louter schriftelijke procedure in, naar gelang van het geval, het verzoekschrift, de nota met opmerkingen, de kennisgeving dat zij geen synthesesememorie wenst neer te leggen of de synthesesememorie.

Bij toepassing van het eerste lid vermeldt het opschrift van het procedurestuk ook "verzoek tot behandeling via een louter schriftelijke procedure".

§ 2.

De griffie stelt de tegenpartij onverwijld op de hoogte van het verzoek tot behandeling via een louter schriftelijke procedure op het zelfde ogenblik dat zij, al naar gelang het geval, een kopie overmaakt van het verzoekschrift, van de nota met opmerkingen, van de kennisgeving dat de verzoekende partij geen synthesesememorie zal neerleggen of van de synthesesememorie. Indien de tegenpartij binnen de vijftien dagen na de verzending door de griffie geen bezwaar maakt tegen het verzoek tot behandeling via een louter schriftelijke procedure, wordt zij geacht hiermee in te stemmen. In dat geval onderzoekt de kamervoorzitter of de door hem aangewezen rechter het beroep bij voorrang en doet hij uitspraak op grond van het administratieve dossier en de procedurestukken, tenzij hij het nodig acht de mondelinge opmerkingen van de partijen te horen, in welk geval artikel 39/74 wordt toegepast.

§ 3.

Wanneer de kamervoorzitter of de door hem aangewezen rechter instemt met het verzoek tot het gebruik van een louter schriftelijke procedure, stelt hij de partijen hiervan in kennis en stelt hij, bij beschikking, de datum vast waarop de debatten worden gesloten. Deze datum ligt minstens acht dagen na de datum van verzending van de beschikking. Partijen kunnen tot op de dag van het sluiten van de debatten een pleitnota indienen.

Indien er een pleitnota wordt ingediend, brengt de griffie deze onverwijld ter kennis aan de tegenpartij. In dit geval wordt het arrest niet eerder gewezen dan acht dagen na de sluiting van de debatten.”

Verzoeker heeft in de voorliggende zaak de Raad echter op 21 september 2025 gemeld zich te verzetten tegen de behandeling van zijn dossier via een louter schriftelijke procedure.

Gelet op het bezwaar van verzoeker wordt dan ook geen toepassing gemaakt van de procedure voorzien in artikel 39/73-2 van de Vreemdelingenwet.

2.2. De verwerende partij was niet aanwezig ter zitting, noch vertegenwoordigd.

Artikel 39/59, § 2 van de Vreemdelingenwet bepaalt als volgt: *“Alle partijen verschijnen ter terechtzitting of zijn er vertegenwoordigd. Wanneer de verzoekende partij noch verschijnt noch vertegenwoordigd is, wordt het beroep verworpen. De andere partijen die niet zijn verschenen of niet vertegenwoordigd zijn, worden geacht in te stemmen met de vordering of het beroep. In elke kennisgeving van een beschikking tot vaststelling van de rechtsdag wordt melding gemaakt van deze paragraaf.”*

Artikel 39/59, § 2 van de Vreemdelingenwet houdt niet in dat de Raad op grond van de afwezigheid van de verwerende partij ter terechtzitting verplicht zou zijn het beroep gegrond te verklaren en aldus de verzoekende partij te erkennen als vluchteling of hem de subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen. Evenmin houdt deze bepaling een omkering van de bewijslast in. Zij heeft enkel tot gevolg dat de Raad de eventuele excepties en het verweer ten gronde in de nota met opmerkingen van de verwerende partij niet dient te beantwoorden (RvS 13 mei 2014, nr. 227.364; RvS 13 mei 2014, nr. 227.365).

3. Over de gegrondheid van het beroep

3.1. Verzoekschrift

In een enig middel beroept verzoeker zich op de schending van ‘artikel 1 en volgende’ van het Internationaal Verdrag betreffende de status van Vluchtelingen, ondertekend te Genève op 28 juli 1951 (hierna: het verdrag van Genève) en van artikel 1, lid 2 van het Protocol van 31 januari 1967 betreffende de status van vluchtelingen, goedgekeurd door de wet van 27 februari 1967; van artikel 3 van het Verdrag inzake de rechten van het kind; artikel 24 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie; van de artikelen 2 en 4 van de richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming (herschikking) (hierna: de Kwalificatierichtlijn); van de artikelen 48/3 tot 48/6 en 62 van de Vreemdelingenwet, van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen. Daarnaast meent verzoeker dat er een beoordelingsfout voorligt.

Verzoeker benadrukt dat hij erkend moet worden als vluchteling omwille van zijn profiel: hij is van Tutsi-afkomst, hij nam deel aan de betogingen van 2015, hij is de zoon van een oppositielid, hij heeft het land verlaten, hij bevindt zich in België waar hij een verzoek om internationale bescherming heeft ingediend, hij is de broer van iemand die ook gezocht wordt en gevlucht is. Zelfs al was hij geen lid van een oppositiepartij, dan nog kan hem een politieke (oppositie) overtuiging worden toegeschreven.

Verzoeker benadrukt ook dat er in zijn hoofde sprake was van bijzondere procedurele noden. Hij is psychologisch zeer kwetsbaar, wat genoegzaam blijkt uit de notities van het persoonlijk onderhoud. De nood aan bijzondere procedurele noden brengt ook mee dat hiermee rekening moet worden gehouden bij de beoordeling van de afgelegde verklaringen. De bewijslast ter zake zou moeten worden verlicht.

Verzoeker gaat vervolgens in op zijn asielrelaas en de motieven hierover in de bestreden beslissing en poogt deze te weerleggen.

Hij benadrukt dat het loutere feit van in België een verzoek om internationale bescherming te hebben ingediend, volstaat om in Burundi vervolgd te worden.

Verzoeker stelt ondergeschikt dat hem op zijn minst de subsidiaire bescherming moet worden toegekend. Uiterst ondergeschikt vraagt verzoeker de vernietiging van de bestreden beslissing.

3.2. Stukken

3.2.1. Verzoeker voegt bij het verzoekschrift volgende stukken:

- een kopie van een lidkaart van de jeugd-UPD op naam van verzoeker (stuk 3);
- een kopie van een attest van de voorzitter van de UPD te Brussel van 28 juli 2025 (stuk 4).

3.2.2. Op 8 september 2025 dient de commissaris-generaal een nota met opmerkingen in. Zij verwijst naar volgend stuk waarvan zij de weblink vermeldt:

- COI Focus "*Burundi : Le traitement réservé pas les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays*" van 14 juni 2024.

3.2.3. Op 4 maart 2026 dient de commissaris-generaal, overeenkomstig artikel 39/76, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet, een aanvullende nota in waarin zij verwijst naar volgende rapporten en er de weblinks van vermeldt:

- COI Focus "*Burundi: Situation Sécuritaire*" update van 17 december 2025;
- COI Focus "*Burundi: Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays*" van 17 december 2025.

3.2.4. Op 9 maart 2026 dient verzoeker overeenkomstig artikel 39/76, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet een aanvullende nota in met daarbij volgend stuk: een kopie van een attest van gevangenschap van verzoekers moeder van 5 november 2024 (stuk 1).

3.2.5. Ter zitting van 11 maart 2026 dient verzoeker een aanvullende nota in met daarbij volgend stuk: een attest van een psycholoog van "*Espace santé famille*" dat verzoeker bij haar op consultatie is geweest op 7 november 2024, 22 november 2024, 4 december 2024, 2 januari 2025, 31 januari 2025, 19 februari 2025, 18 juli 2025, 22 augustus 2025 en 4 maart 2026.

3.3. Beoordeling

3.3.1. Bevoegdheid

De Raad wijst erop dat hij inzake beslissingen van de commissaris-generaal over volheid van rechtsmacht beschikt. Dit wil zeggen dat het geschil met alle feitelijke en juridische vragen in zijn geheel aanhangig wordt gemaakt bij de Raad, die een onderzoek voert op basis van het rechtsplegingdossier. Als administratieve rechter doet hij in laatste aanleg uitspraak over de grond van het geschil (wetsontwerp tot hervorming van de Raad van State en tot oprichting van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, *Parl.St.* Kamer 2005-2006, nr. 2479/001, 95, 96 en 133). Door de devolutieve kracht van het beroep is de Raad niet noodzakelijk gebonden door de motieven waarop de bestreden beslissing is gesteund en de kritiek van de verzoekende partij daarop.

3.3.2. Bewijslast en samenwerkingsplicht

Het wettelijke kader omtrent de bewijslast wordt heden uiteengezet in de artikelen 48/6 en 48/7 van de Vreemdelingenwet, die de omzetting betreffen van artikel 4 van de Richtlijn 2011/95/EU en artikel 13, lid 1 van de Richtlijn 2013/32/EU en bijgevolg in het licht van deze Unierechtelijke bepaling dienen gelezen te worden.

De in artikel 4 van de Richtlijn 2011/95/EU vervatte 'beoordeling van feiten en omstandigheden' in het kader van een onderzoek naar aanleiding van een verzoek om internationale bescherming, verloopt in twee onderscheiden fasen.

De eerste fase betreft de vaststelling van de feitelijke omstandigheden die bewijselementen tot staving van het verzoek kunnen vormen. De in artikel 4, lid 1 van de Richtlijn 2011/95/EU en artikel 13, lid 1 van de Richtlijn 2013/32/EU beoogde samenwerkingsplicht houdt in dat het in beginsel aan de verzoeker om internationale bescherming toekomt om alle nodige elementen ter staving van zijn verzoek, zoals vermeld in artikel 48/6, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet, zo spoedig mogelijk aan te brengen. Hij moet een inspanning doen om dit verzoek te onderbouwen, onder meer aan de hand van verklaringen, schriftelijke bewijzen, zoals documenten en stukken, of ander bewijsmateriaal.

Indien de door de verzoeker aangevoerde elementen om welke reden ook niet volledig, actueel of relevant zijn, is het aan de met het onderzoek belaste instanties om actief met de verzoeker samen te werken om alle elementen te verzamelen die het verzoek kunnen staven. Daarnaast dienen deze instanties ervoor te zorgen dat nauwkeurige en actuele informatie wordt verzameld over de algemene situatie in het land van oorsprong en, waar nodig, in landen van doorreis.

De tweede fase betreft de beoordeling in rechte van deze gegevens door de met het onderzoek belaste instanties, waarbij wordt beslist of in het licht van de feiten die een zaak kenmerken, is voldaan aan de materiële voorwaarden, omschreven in de artikelen 48/3 of 48/4 van de Vreemdelingenwet, voor de toekenning van internationale bescherming (HvJ 22 november 2012, C-277/11, M., pt. 64-68).

De beoordeling van een verzoek om internationale bescherming moet plaatsvinden op individuele wijze. Overeenkomstig artikel 48/6, § 5 van de Vreemdelingenwet moet, naast de door verzoeker afgelegde verklaringen en overgelegde documenten, ook onder meer rekening worden gehouden met alle relevante informatie in verband met het land van herkomst op het tijdstip waarop een beslissing inzake het verzoek wordt genomen, met inbegrip van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen die gelden in het land van herkomst en de wijze waarop deze worden toegepast. Consistentie, voldoende detaillering en specificiteit alsook voldoende aannemelijkheid vormen indicatoren op basis waarvan de geloofwaardigheid van de verklaringen kan worden beoordeeld, rekening houdend met individuele omstandigheden van de betrokken verzoeker. Twijfels over bepaalde aspecten van een relaas ontslaan de bevoegde overheid niet van de opdracht de vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade betreffende die elementen waar geen twijfel over bestaat, te toetsen. Het moet in deze evenwel gaan om die elementen die de nood aan internationale bescherming kunnen rechtvaardigen.

Wanneer een verzoeker bepaalde aspecten van zijn verklaringen niet staft met schriftelijke of andere bewijzen, dan bepaalt artikel 48/6, § 4 van de Vreemdelingenwet dat deze aspecten geen bevestiging behoeven en dat haar bijgevolg het voordeel van de twijfel wordt gegund indien aan de volgende cumulatieve voorwaarden is voldaan:

- “a) de asielzoeker heeft een oprechte inspanning geleverd om zijn aanvraag te staven;*
- b) alle relevante elementen waarover de asielzoeker beschikt, zijn voorgelegd, en er is een bevredigende verklaring gegeven omtrent het ontbreken van andere bewijskrachtige elementen;*
- c) de verklaringen van de asielzoeker zijn samenhangend en aannemelijk bevonden en zijn niet in strijd met de algemene en specifieke informatie die gekend en relevant is voor zijn aanvraag;*
- d) de asielzoeker heeft zijn aanvraag tot internationale bescherming zo spoedig mogelijk ingediend, of hij heeft goede redenen kunnen aanvoeren waarom hij nagelaten heeft dit te doen;*
- e) er is vast komen te staan dat de asielzoeker in grote lijnen als geloofwaardig kan worden beschouwd.”*

3.3.3. Bijzondere procedurele noden

In de bestreden beslissing wordt vooreerst in het kader van bijzondere procedurele noden het volgende uiteengezet:

“Na grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat u géén elementen kenbaar hebt gemaakt waaruit eventuele bijzondere procedurele noden kunnen blijken, en dat het Commissariaat-generaal evenmin dergelijke noden in uw hoofde heeft kunnen vaststellen.

U legde voorafgaand aan het persoonlijke onderhoud enkele documenten neer om uw psychologische toestand te kaderen. Hieruit blijkt dat u op 5 februari 2024 doorverwezen werd naar een psycholoog door een huisarts met slapeloosheid en suïcidale gedachten. Uit de andere documenten die u voorlegde blijkt dat u op 26 maart 2024, 10 april 2024, 24 april 2024, 23 mei 2024, 4 juni 2024, 8 juli 2024, 24 juli 2024, 3 september 2024, 3 oktober 2024 afspraken had bij Espace Santé Familiale. Deze documenten bevatten echter geen verdere info over uw actuele medische of psychologische toestand of welke invloed deze heeft op uw deelname aan uw voorliggende procedure. Er werd u aan het begin van het persoonlijke onderhoud op het CGVS gevraagd of u zelf iets meer info kon bieden bij het psychologisch begeleidingstraject dat u volgt in België. U gaf aan dat u twee keer per maand naar de psycholoog gaat en dat deze u helpt. Wanneer u werd gevraagd om meer te vertellen over uw problemen, stelde u dat u in de war geraakte als u zich herinnerde wat er gebeurde en dat dit uw belangrijkste probleem is (notities persoonlijk onderhoud, hierna NPO, p. 5). U gaf wel aan dat u zich goed genoeg voelde om het persoonlijke onderhoud te laten doorgaan. De dossierbehandelaar van het CGVS vroeg u verder of hij iets kon doen om het persoonlijke onderhoud voor u te faciliteren, waarop u aangaf dat u mogelijks kon huilen en dat u op die momenten wilde pauzeren. De dossierbehandelaar toonde hier begrip voor en gaf aan dat u het steeds mocht aangeven als er doorheen het onderhoud iets zou zijn (NPO, p. 5). Doorheen het onderhoud werd u emotioneel, waarna de dossierbehandelaar u de ruimte gaf om tot rust te komen (NPO, p. 13, 16, 19).

Verder werden er u geen specifieke steunmaatregelen verleend, aangezien er in het kader van onderhavige procedure redelijkerwijze kan worden aangenomen dat uw rechten gerespecteerd worden en dat u in de gegeven omstandigheden kunt voldoen aan uw verplichtingen.”

In het verzoekschrift zet verzoeker uiteen dat hij zware trauma's heeft meegemaakt en dat de impact daarvan onder meer geheugenfragmentatie en emotionele onderdrukking is. Verzoeker wijst erop dat hij wel degelijk documenten heeft neergelegd ter ondersteuning van zijn kwetsbaar profiel. Verzoeker wijst erop dat hij psychologisch zeer kwetsbaar is maar dat de commissaris-generaal de inhoud van de voorgelegde documenten in twijfel trekt. Verzoeker heeft nochtans tijdens het persoonlijk onderhoud verklaard dat hij psychologische moeilijkheden heeft. Dit blijkt ook uit de notities van het persoonlijk onderhoud, op sommige momenten werd verzoeker emotioneel en moest het onderhoud worden onderbroken. Op het einde van het

persoonlijk onderhoud heeft zijn advocaat hier ook op gewezen. Er hadden dus toch bijzondere procedurele noden moeten worden toegestaan en daarbij komt dat dit ook moet gebeuren bij de beoordeling van de gegeven antwoorden. Het kan niet worden uitgesloten dat de psychologische toestand van verzoeker een negatieve invloed heeft gehad op zijn vermogen om nauwkeurige en samenhangende verklaringen af te leggen. Verzoeker meent dat hem niet kan worden verweten dat hij niet in staat was om de door het CGVS gevraagde documenten te verkrijgen, verzoeker verwijst in dit verband naar richtlijnen van het UNHCR. Het ontbreken van documenten doet niets af aan de realiteit van zijn psychologische kwetsbaarheid. De bewijslast moet worden verlicht, verzoekers psychologische toestand heeft een negatieve invloed gehad op zijn procedure.

De Raad merkt op dat het feit dat een persoon een psychische aandoening of een verstandelijke beperking heeft, op zich niet aangeeft dat een verzoeker niet in staat is om het verzoek om internationale bescherming te begrijpen en effectief eraan deel te nemen (cf. UN High Commissioner for Refugees (UNHCR), *Procedural Standards for Refugee Status Determination Under UNHCR's Mandate*, 26 August 2020, p. 89). Om onderstaande redenen kan verzoeker niet worden gevolgd waar hij aanvoert dat de commissaris-generaal geen rekening heeft gehouden met zijn kwetsbaar profiel en hem ten onrechte geen bijzondere procedurele steun heeft toegekend.

De Raad wijst voorts op artikel 48/9, § 4 van de Vreemdelingenwet dat inzake bijzondere procedurele noden stelt: *“De ambtenaren van de Dienst Vreemdelingenzaken en het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen beoordelen of de verzoeker om internationale bescherming bijzondere procedurele noden heeft en nemen deze in acht door het verlenen van passende steun tijdens de procedure, voor zover deze noden voldoende zijn aangetoond en voor zover de in dit hoofdstuk bedoelde rechten in het gedrang zouden komen en hij niet zou kunnen voldoen aan de hem opgelegde verplichtingen. De beoordeling van de bijzondere procedurele noden is op zich zelf niet vatbaar voor beroep.”*

Het feit dat de evaluatie van de bijzondere procedurele noden op zich niet vatbaar is voor beroep staat er echter niet aan in de weg dat die evaluatie wordt bekritiseerd in het kader van een beroep ingesteld tegen de beslissing waarbij verzoekers verzoek niet-ontvankelijk wordt verklaard. De Raad kan immers wel nagaan of verzoeker, rekening houdend met zijn profiel van specifieke kwetsbaarheid, passende steun heeft gekregen in het licht van de doelstelling dat hij de rechten moet kunnen genieten en zich moet kunnen gedragen naar de verplichtingen die hem worden opgelegd tijdens de hele procedure.

Verzoeker slaagt er, om onderstaande redenen, met voormeld betoog evenwel niet in om afbreuk te doen aan de voormelde motieven van de bestreden beslissing.

In het medisch attest van 5 februari 2024 van een arts van het Rode kruis (administratief dossier, map ‘Documenten’, stuk 3) wordt vermeld dat verzoeker doorverwezen wordt naar een psycholoog omwille van slapeloosheid en suïcidale gedachten. Verzoeker legt ook een factuur voor van een ziekenhuis voor 50 euro van september 2024 en een bewijs van een gemaakte afspraak bij *“Espace santé famille”* op 26 maart 2024. Uit verschillende documenten van Fedasil (Requisitorium psycholoog) blijkt dat verzoeker afspraken had bij *“Espace santé famille”* op 26 maart 2024, 11 april 2024, 25 april 2024, 10 mei 2024, 24 mei 2024, 5 juni 2024, 12 juli 2024, 5 september 2024 en 3 oktober 2024 (map ‘Documenten’, stukken 4 en 5). Deze documenten bevatten echter geen verdere info en vermelden geen aandoening waaraan verzoeker zou lijden.

Het attest dat verzoeker als bijlage bij zijn aanvullende nota van 11 maart 2026 voegt, betreft eveneens een attest van een psycholoog van *“Espace santé famille”* dat verzoeker bij haar op consultatie is geweest op 7 november 2024, 22 november 2024, 4 december 2024, 2 januari 2025, 31 januari 2025, 19 februari 2025, 18 juli 2025, 22 augustus 2025 en 4 maart 2026. Hieruit blijkt dat verzoeker nog steeds regelmatig naar de psycholoog gaat. Dit document bevat evenmin verdere info.

De Raad stelt vast dat uit deze stukken niet blijkt dat verzoekers psychologische problemen van zulke aard zouden zijn (geweest) dat deze hem zouden hebben verhinderd of zouden verhinderen om in het kader van zijn verzoek om internationale bescherming gedegen en volwaardige verklaringen af te leggen. Nergens wordt in dit attest ook maar enige uitspraak gedaan over de (mogelijke) invloed van zijn medische en psychologische problemen op zijn dagdagelijks functioneren en over de mate waarin en de manier waarop deze een invloed zouden kunnen hebben (gehad) op het verloop van zijn procedure van internationale bescherming. Er wordt nergens uiteengezet dat zijn cognitieve performantie of geheugencapaciteiten worden gehinderd, laat staan dat verzoeker verhinderd zou zijn om op volwaardige wijze deel te nemen aan deze procedure. Aldus wordt in het neergelegde attest nergens aangegeven of aangetoond dat, waar, op welke wijze of in welke mate de verklaarde problemen van verzoeker zijn deelname aan de procedure van internationale bescherming zouden kunnen (hebben) verhinderen of bemoeilijken.

In dit verband merkt de Raad bovendien op dat verzoeker van deze beweerde problemen bovendien zelf geen melding maakte in de vragenlijst “*bijzondere procedurele noden*” die werd ingevuld bij de Dienst Vreemdelingenzaken op 22 januari 2024. Op de vraag of er volgens hem bepaalde elementen of omstandigheden voorhanden zijn die het vertellen van zijn verhaal of zijn deelname aan de procedure internationale bescherming kunnen bemoeilijken, antwoordde hij immers ontkennend (zie ‘Vragenlijst “*bijzondere procedurele noden*” DVZ’ d.d. 22 januari 2024, vraag 1).

Tevens stelt de Raad vast dat uit de notities van het persoonlijk onderhoud inderdaad blijkt dat verzoeker het soms emotioneel lastig kreeg en begon te huilen. Op p. 13 van de notities van het persoonlijk onderhoud bij het CGVS (hierna: NPO) blijkt dat verzoeker emotioneel werd toen hij vertelde over het ogenblik in september 2022 waarop hij en zijn broer opgepakt zouden zijn geweest. De protection officer gaat hierop in, stelt nog enkele korte vragen en beslist dan om een pauze in te lassen. Na de pauze bevestigt verzoeker dat het beter gaat en dat hij zich klaar voelt om verder te gaan met het interview. Het blijkt dat hij dan kan antwoorden op de vragen die hem werden gesteld over zijn vrij relaas. Ook verder tijdens het persoonlijk onderhoud blijkt dat verzoeker het moeilijk krijgt als hij over bepaalde zaken praat (zijn ontvoering, het verdwijnen van zijn vader (NPO, p. 16), zijn mishandeling (NPO, p. 18)). Ondanks het feit dat verzoeker het soms moeilijk kreeg en begon te huilen, was hij wel in staat om verklaringen af te leggen over zijn problemen.

Na lezing van verzoekers verklaringen blijkt dat verzoeker over ruim voldoende cognitieve capaciteiten beschikt om zijn relaas op een zelfstandige en functionele manier uiteen te zetten. Verzoeker was in staat het gesprek te volgen, de inhoud van de vragen te begrijpen en hierop duidelijk, concrete en gedetailleerde antwoorden te formuleren. Het interview is op een normale wijze geschied en hieruit kunnen geen problemen worden afgeleid. Verzoeker heeft tevens na het ontvangen van de kopie van de notities van het persoonlijk onderhoud opmerkingen bezorgd aan het CGVS maar deze betreffen niet het verloop van het persoonlijk onderhoud zelf. Ten slotte wordt er in het verzoekschrift niet aangehaald welke specifieke steunmaatregelen er volgens verzoeker gepast geweest zouden zijn en hoe het uitblijven daarvan een negatieve impact had op de beoordeling van zijn verzoek.

Verzoeker laat daarenboven na om inzake het voorgaande verdere en concrete duiding te verstrekken in zijn verzoekschrift en aanvullende nota. Hij beperkt zich er namelijk toe op algemene wijze te verwijzen naar zijn kwetsbaar profiel omwille van de traumatische gebeurtenissen die hij heeft meegemaakt. Evenwel toont hij daarbij niet in concreto aan dat, waar of op welke wijze zijn voormelde problematiek van invloed zou zijn geweest op zijn verklaringen, laat staan dat hij zou aantonen dat, waar of op welke manier dit van invloed zou zijn geweest op de beoordeling van zijn verzoek om internationale bescherming en de inhoud van de bestreden beslissing. Verzoeker kan te dezen bezwaarlijk volstaan met zijn algemene bewering en het verwijt dat de commissaris-generaal onvoldoende, of zelfs geen, rekening zou hebben gehouden met zijn kwetsbaarheid.

Gelet op wat voorafgaat kan worden aangenomen dat de rechten van verzoeker in het kader van onderhavige procedure gerespecteerd werden, evenals dat verzoeker heeft kunnen voldoen aan zijn verplichtingen.

3.3.4. Motieven van de bestreden beslissing

3.3.4.1. In de bestreden beslissing worden verzoeker de vluchtelingenstatus en de subsidiaire beschermingsstatus geweigerd om volgende redenen:

- (i) verzoeker heeft op geen enkele wijze kunnen aantonen waarom hij bij terugkeer geviséerd zou worden door de Imbonerakure;
- (ii) verzoekers verklaringen over zijn ondergane vervolging blijken niet geloofwaardig, aangezien
 - (a) er geen geloof wordt gehecht aan verzoekers deelname aan de betoging in 2015;
 - (b) verzoeker niet kon overtuigen dat de Imbonerakure zijn vader zouden viseren én in de zoektocht naar zijn vader dan verzoeker, zijn broer, zijn moeder en andere gezinsleden zouden viseren;
 - (c) verzoeker niets wist over de beweerdelijke bedreigingen die de Imbonerakure aan zijn moeders adres hadden geuit;
- (iii) verzoeker en zijn broer hebben uiteenlopende verklaringen afgelegd over het contact dat zij nog hebben in Burundi;
- (iv) de neergelegde documenten kunnen de bovenstaande vaststellingen niet ombuigen;
- (v) verzoekers loutere Tutsi-afkomst rechtvaardigt geen gegronde vrees voor vervolging in geval van terugkeer naar Burundi;
- (vi) verzoekers opmerkingen bij de notities van het persoonlijk onderhoud, waarbij een kleurenkopie van verzoekers Burundees paspoort wordt gevoegd, doen aan het bovenstaande geen afbreuk, integendeel;
- (vii) er is actueel in Burundi geen sprake van een situatie van willekeurig geweld in het kader van een binnenlands gewapend conflict in de zin van artikel 48/4, § 2, c) van de Vreemdelingenwet;
- (viii) het loutere feit van een verblijf in België is niet van die aard dat het om het even welke Burundese onderdaan in de ogen van de autoriteiten verdacht maakt van sympathieën voor de oppositie en dat dit

verblijf bijgevolg niet voor elke Burundese onderdaan een gegronde vrees voor vervolging rechtvaardigt in geval van terugkeer in Burundi.

Al deze motieven worden omstandig toegelicht in de bestreden beslissing.

3.3.4.2. De Raad stelt derhalve vast dat de motieven van de bestreden beslissing op eenvoudige wijze in die beslissing kunnen worden gelezen zodat verzoeker er kennis van heeft kunnen nemen en heeft kunnen nagaan of het zin heeft de bestreden beslissing aan te vechten met de beroepsmogelijkheden waarover hij in rechte beschikt. Daarmee is aan de voornaamste doelstelling van de formele motiveringsplicht, zoals voorgeschreven in artikel 62, § 2 van de Vreemdelingenwet en de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen, voldaan. Verzoeker maakt niet duidelijk op welk punt deze formele motivering hem niet in staat zou stellen te begrijpen op grond van welke juridische en feitelijke gegevens de bestreden beslissing is genomen derwijze dat niet voldaan zou zijn aan het hiervoor uiteengezette doel van de formele motiveringsplicht. Daarnaast blijkt uit het verzoekschrift dat verzoeker de motieven van de bestreden beslissing kent, zodat het doel van de uitdrukkelijke motiveringsplicht in casu is bereikt. Het middel kan in zoverre niet worden aangenomen. De Raad stelt vast dat verzoeker in wezen de schending van de materiële motiveringsplicht aanvoert.

De materiële motiveringsplicht, de vereiste van deugdelijke motieven, houdt in dat de bestreden beslissing op motieven moet steunen waarvan het feitelijk bestaan naar behoren is bewezen en die in rechte ter verantwoording van de beslissing in aanmerking kunnen genomen worden. Het middel zal dan ook onder meer vanuit dit oogpunt worden onderzocht.

3.3.5. Beoordeling in het licht van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet

3.3.5.1. Verzoeker verklaart dat hij bij een terugkeer naar Burundi gearresteerd en gedood zal worden door de Imbonerakure en de Burundese autoriteiten. Verzoekers vader was lid van de oppositiepartij UDP en verzoeker nam samen met zijn broer en zijn vader deel aan de protesten van 2015. Zijn vader verdween in 2020. In september 2022 werden verzoeker en zijn broer opgepakt door de Imbonerakure en elk naar een andere plaats gebracht. Verzoeker werd vastgehouden, ondervraagd en mishandeld. Hij kon ontsnappen, ging naar zijn oom en reisde zo naar Servië. Verzoekers broer heeft ook een verzoek om internationale bescherming ingediend in België en verzoekers moeder zou momenteel worden vastgehouden in Burundi.

3.3.5.2. Na lezing van het administratief dossier besluit de Raad, in navolging van de commissaris-generaal, dat verzoeker geen geloofwaardige elementen aanbrengt waaruit blijkt dat hij zijn land van herkomst is ontvlucht of dat hij er niet naar zou kunnen terugkeren omwille van een gegronde vrees voor vervolging in vluchtelingenrechtelijke zin.

3.3.5.3. Vooreerst merkt de commissaris-generaal op goede gronden op dat geen geloof kan worden gehecht aan verzoekers beweerde vrees voor vervolging omwille van zijn deelname aan een betoging in 2015 en zijn arrestatie door de Imbonerakure op 1 september 2022.

Zo wijst de commissaris-generaal er terecht op dat verzoeker niet politiek actief was, niet deelnam aan politieke activiteiten behalve de betoging in 2015 en niet wist waarom hij op 1 september 2022 gevisieerd werd. De commissaris-generaal merkt op dat verzoekers verklaringen niet geloofwaardig zijn, zo wordt om verschillende redenen geen geloof gehecht aan zijn deelname aan de betoging in 2015.

In het verzoekschrift legt verzoeker uit dat traumatische ervaringen het detailgeheugen afremmen: wie als minderjarige aan geweld tijdens een demonstratie is blootgesteld, kan achteraf niet de organisatorische of politieke context reconstrueren. Verzoeker volgde zijn vader, hij was ongewilde toeschouwer en geen bewust politieke activist. Daarbij komt dat het voor verzoeker emotioneel lastig was om over deze zaken te spreken. Verzoeker heeft ook aangegeven daarover niet te spreken met zijn broer of zijn moeder, het is dus redelijk te verwachten dat hij weinig weet over de bron van zijn problemen, hij was ook slechts 14 jaar oud en het is al meer dan tien jaar geleden.

De Raad stelt vast dat verzoeker met dit betoog geen afbreuk doet aan de motieven in dit verband. Onder punt 3.3.4. werd reeds uiteengezet dat verzoeker over ruim voldoende cognitieve capaciteiten beschikt om zijn relaas op een zelfstandige en functionele manier uiteen te zetten. Door er louter op te wijzen dat hij over deze gebeurtenissen niet sprak met zijn broer en zijn moeder, dat dit gevoelige onderwerpen zijn en dat het lang geleden was, doet verzoeker geen afbreuk aan de pertinente motieven dat hij geen idee had waarom er werd betoogd, waarom zijn vader hem had meegenomen en wie de betoging organiseerde.

De commissaris-generaal vervolgt dat verzoeker niet kan overtuigen dat de Imbonerakure zijn vader zouden viseren en vervolgens in de zoektocht naar zijn vader, verzoeker en zijn broer zouden viseren. Dit omdat verzoeker geen idee had waarom ze zijn vader zouden viseren, geen weet had van eerdere problemen van zijn vader, waarom de Imbonerakure twee jaar na de verdwijning van zijn vader plots interesse hadden in

diens verblijfplaats, waarom zijn vader verdwenen zou zijn. Verzoeker wist evenmin iets over de politieke activiteiten van zijn vader voor de UPD. Gezien verzoekers totale gebrek aan info over zijn vader weet hij niet te overtuigen dat de Imbonerakure zijn vader zouden viseren, laat staan verzoeker zelf en zijn broer. Verzoekers broer wist hier evenmin iets over te zeggen.

In het verzoekschrift zet verzoeker uiteen dat hij slechts veertien jaar oud was en gewoon deed wat zijn vader vroeg. Inzake de gebeurtenissen van 2022 legt verzoeker uit dat hij geslagen werd en bewusteloos was, hij kan zich de details niet goed herinneren. Verzoeker herhaalt dat het CGVS ongeschikte vragen heeft gesteld, de gestelde vragen waren niet aangepast aan zijn kwetsbaar profiel of aan zijn leeftijd toen. Verzoeker wijst erop dat zijn ervaringen niet zijn onderzocht, zo had hij kunnen uitleggen dat hij als kind samen met andere protesterende kinderen vooraan werd geplaatst om te voorkomen dat de politie met scherp zou schieten, dat hij heel bang was voor de explosies, ...

De Raad stelt vast dat hierboven reeds werd gesteld dat verzoeker over ruim voldoende cognitieve capaciteiten beschikt om zijn relaas op een zelfstandige en functionele manier uiteen te zetten. Daarbij komt dat in de bestreden beslissing terecht en pertinent wordt gesteld dat ook verzoekers broer niets wist te vertellen over de oppositie-activiteiten van hun vader, de reden waarom hun vader verdween of waarom de Imbonerakure hun vader zouden viseren. Het gehoorverslag van verzoekers broer bevindt zich in het administratief dossier, en hieruit blijkt dat deze broer geen melding heeft gemaakt van enige psychologische problematiek in zijn hoofde. Verzoeker kan zijn eigen gebrek aan kennis dus niet wijten aan zijn psychologische problematiek, gezien zijn broer dezelfde kennis ontbeert maar geen last heeft van de cognitieve en emotionele kwetsbaarheid die verzoeker zichzelf toedicht. Dat verzoeker nu in huidig verzoekschrift opmerkt dat ook zijn broer nog jong was in 2015, namelijk zestien jaar, en ook een traumatiserende ervaring heeft overleefd, doet hieraan geen afbreuk en wordt niet gestaafd. Voor het overige beperkt verzoeker zich tot verklaringen post factum, die geen afbreuk doen aan de motieven van de bestreden beslissing.

De Raad stelt ook vast dat het opmerkelijk is dat verzoekers broer verklaarde *“Het was rustig waar we aan het spelen waren, we waren niet samen met de manifestanten. De dag nadat we speelde gebruikten de betogers de stenen die we hadden verzameld. Daarom dachten de personen dat we de stenen hadden verzameld voor de manifestanten.”* (administratief dossier, NPO verzoekers broer, p. 10) terwijl verzoeker in het verzoekschrift stelt dat, had hij meer uitleg mogen geven over de betoging, hij had kunnen vertellen dat *“hij als kind samen met andere protesterende kinderen vooraan in de stoet werd geplaatst om te voorkomen dat de politie met scherpe munitie zou schieten”*. Dit ondermijnt des te meer zijn geloofwaardigheid.

Inzake de stukken die verzoeker bij huidig verzoekschrift voegt, sluit de Raad zich aan bij wat de commissaris-generaal hierover stelt in haar verweernota:

“2.9.2 Wat betreft het document omschreven als zijnde “UPD-jeugdkaart”, merkt verweerder vooreerst op dat dit een in het Swahili opgesteld document betreft waarvan verzoeker beweert dat het betrekking heeft op hem (zie stuk 3 bij het verzoekschrift). Verweerder vraagt de toepassing van artikel 8 van het Procedurereglement Raad voor Vreemdelingenbetwistingen dat de Raad toelaat dit document niet in overweging te nemen daar het werd opgesteld in een andere taal dan deze van de rechtspleging en niet vergezeld is van een voor eensluidend verklaarde vertaling (RvV nr. 206 054 van 27 juni 2018).

Indien het document toch in overweging zou genomen worden door Uw Raad, benadrukt verweerder dat dit een kopie betreft. Inzake kopieën van documenten moet worden vastgesteld dat de authenticiteit zo op geen enkele wijze kan worden nagegaan. Daarnaast is het frappant dat verzoeker plots een lid zou blijken te zijn van de jeugdafdeling van de politieke oppositiepartij Union for Peace and Democracy (UPD) op 16 augustus 2009 zoals wordt geopperd in het verzoekschrift, terwijl verzoeker verklaarde nooit zelf een lid geweest te zijn van UPD, noch ooit politiek actief geweest te zijn in Burundi of in enige bepaalde organisaties zat (zie CGVS NPO, p. 14). Verder kon hij tijdens het persoonlijk onderhoud over de partij UPD enkel vertellen dat het een politieke partij was (CGVS, NPO, p. 14). Voor het overige wist hij er niets van, zelfs niet of de partij tot op heden bestaat (CGVS NPO, p. 14), wat een gebrek aan kennis omtrent de partij staft. Deze vaststellingen ondermijnen verzoekers beweerde lidmaatschap bij de UPD-jeugdafdeling. Bovendien volstaat deze kaart niet op zichzelf om de geloofwaardigheid van verzoekers beweringen te herstellen.

2.9.3 Verzoeker voegt aan het verzoekschrift tevens een brief toe, geschreven door de voorzitter van de UPD, C. M. (zie stuk 4 bij het verzoekschrift). Daarin bevestigt M. de politieke betrokkenheid van verzoekers vader en de problemen die verzoeker en zijn vader hebben ondervonden.

Verweerder wenst vooreerst te benadrukken dat dit document een gesolliciteerd karakter heeft. Uit dit document blijkt namelijk dat het werd opgesteld op vraag van verzoeker, aldus de informatie vermeld in het document zelf en af te leiden uit het verzoekschrift (p. 17-18). Bovendien legt verzoeker enkel een kopie neer van dit document. Hiervan kan de authenticiteit niet worden gecontroleerd. Tevens getuigt M. in de brief dat verzoeker zelf lid is van de partij UPD en op 15-jarige leeftijd deelnam aan een betoging in 2015 (zie stuk 4 bij verzoekschrift). Zoals hierboven beargumenteerd, blijkt uit verzoekers eigen verklaringen allerminst dat hij lid

is of was van de partij UPD (zie boven). Op deze manier wordt zowel de geloofwaardigheid van verzoekers verklaringen hieromtrent als van het document dat hij neerlegde om dit te ondersteunen verder aangetast.”

Waar verzoeker in het verzoekschrift nog aanvoert dat de timing, met name de verdwijning van zijn vader in 2020 en het feit dat verzoeker en zijn broer pas in 2022 zouden zijn lastig gevallen door de Imbonerakure op zoek naar hun vader, juist op intimidatie van de Imbonerakure kan wijzen en verband kan houden met de context, wijst de Raad erop dat dit ook een uitleg post factum betreft. Verzoeker verwijst naar landeninfo om te stellen dat men zich niet moet laten misleiden door een ‘schijnbare rust’, maar de Raad stelt vast dat deze informatie betrekking heeft op bepaalde profielen (werkelijke of vermeende opposanten), waarvan verzoeker niet aannemelijk maakt dat hij daaronder valt, zoals hierboven wordt overwogen.

Ten slotte stelt de commissaris-generaal in de bestreden beslissing nog het volgende:

“In deze merkt het CGVS nog op dat u ook niets wist over de beweerdelijke bedreigingen die de Imbonerakure aan uw moeder haar adres hadden geuit – hoewel deze eigenlijk aan u en uw broer gericht waren en u nog contact heeft gehad met uw moeder sinds deze bedreigingen (NPO, p. 12). U wist niet wanneer de Imbonerakure uw moeder voor het eerst kwamen lastig vallen, wat uw moeder tegen heeft gezegd of waarom deze mannen u kwamen zoeken (NPO, p. 12). Gezien dit rechtstreeks in verband staat met uw eigen problemen en vrees voor vervolging, kan er nochtans wel degelijk verwacht worden dat u hier enige interesse in zou getoond hebben. Het feit dat u hier echter nauwelijks iets over kon zeggen en hier ook geen interesse in toonde, valt niet te rijmen met de door u beweerde vrees voor vervolging door de Imbonerakure en is een verdere bevestiging van het ongeloofwaardige karakter van deze vrees.”

Verzoeker benadrukt in het verzoekschrift opnieuw het psychologisch traumatisch effect: het onvermogen om chronologie of details van bedreigingen te schetsen wijst veeleer op posttraumatische stress dan op onverschilligheid of verzinsels. Bovendien heeft zijn moeder hem bewust afgeschermd van verder lijden, ze is zich terdege bewust van zijn psychologische problemen.

De Raad stelt vast dat dit een verklaring post factum is die geen afbreuk doet aan de motieven in dit verband.

Waar verzoeker in zijn aanvullende nota van 9 maart 2026 een kopie voegt van een *“attestation de détention”* van zijn moeder opgesteld op 5 november 2024, merkt de Raad het volgende op. Verzoeker verduidelijkt vooreerst niet waarom hij dit stuk niet eerder kon voorleggen, nu dit al dateert van voor de bestreden beslissing en voor de datum van zijn persoonlijk onderhoud. Verzoeker legt in deze aanvullende nota uit dat dit stuk hem pas laat door zijn oom werd bezorgd *“omdat deze enerzijds zijn telefoon kwijt was geraakt en anderzijds contact met de verzoeker en zijn broer (...) vermeed uit angst voor zijn leven”*. Verzoeker herhaalt dat zijn familie hem beschermt door geen verontrustende informatie te delen.

Daargelaten deze uitleg merkt de Raad op dat het stuk slechts een kopie betreft. Kopieën kunnen het voorwerp uitmaken van knip- of plakwerk en de authenticiteit kan op geen enkele wijze worden nagegaan. Het document kan door eender wie zijn opgesteld. Bovendien zijn een deel van het nummer en van de datum van dit document met de hand ingevuld en werd de pasfoto bijgevoegd met een paperclip, zodat gelijk welke foto op dit document bevestigd kon worden. Aan dit document en aan de inhoud ervan kan bijgevolg geen geloof worden gehecht.

3.3.5.4. Vervolgens merkt de commissaris-generaal in de bestreden beslissing op dat verzoekers broer ook een verzoek om internationale bescherming indiende en hierbij dezelfde problemen aanhaalde als verzoeker. Ook in zijn hoofde werd een weigeringsbeslissing genomen. Er werd geen geloof gehecht aan zijn gelijkaardige problemen met de Imbonerakure.

De opmerking van de commissaris-generaal die hij vervolgens ter volledigheid maakt over de namen van de ooms, betreft een motief dat niet determinerend en overtoollig is. Kritiek op dit overtoollig motief kan dan ook niet leiden tot de vernietiging of hervorming van de bestreden beslissing.

3.3.5.5. Vervolgens oordeelt de commissaris-generaal over de documenten die verzoeker voorlegde, het volgende:

“De documenten die u voorlegde kunnen bovenstaande vaststellingen niet wijzigen. De foto’s die u neerlegde kunnen hoogstens aantonen dat u op de foto staat met uw broer J(...), alsook met enkele leden van uw familie. Dit kan echter geenszins de geloofwaardigheid van uw relaas herstellen. De centrumkaart van uw broer kan hoogstens aantonen dat uw broer J(...) ook een verzoek om internationale bescherming indiende, wat niet in twijfel wordt getrokken. Het attest van uw huisarts maakt gewag van enkele symptomen – insomnia en zelfmoordgedachten – en een doorverwijzing naar een psycholoog, maar biedt verder geen enkele elementen aan dat de geloofwaardigheid van uw relaas kan herstellen. De bewijzen van uw afspraken

bij Espace Santé Familiale kunnen dan weer hoogstens aantonen dat u afspraken had bij hen, wat niet in twijfel wordt getrokken.”

Verzoeker voert aan dat de commissaris-generaal een onredelijk strenge redenering hanteert en verzoeker een onevenredige bewijslast oplegt nu verzoeker zou moeten bewijzen dat er sprake is van een verdwijning, een willekeurige arrestatie, een willekeurige detentie en foltering. Hij meent dat de psychologische attesten en het attest van de huisarts niet alleen therapiebehoefte bevestigen, maar de consistentie van zijn verhaal versterken: slapeloosheid en suïcidale gedachten zijn kenmerkend voor slachtoffers van foltering. De foto's tonen familiale banden en dienen als plausibele illustratie van zijn achtergrond. Verzoeker meent dat de documenten, in combinatie met zijn verklaringen, op zijn minst een begin van bewijs vormen van de feiten die hij vermeldt.

De Raad stelt vast dat verzoeker zich beperkt tot loutere beweringen en het ontkennen van het oordeel van de commissaris-generaal. Dit volstaat niet om de pertinente en correcte motieven van de commissaris-generaal over de neergelegde documenten, te weerleggen.

3.3.5.6. Inzake verzoekers paspoort wordt in de bestreden beslissing het volgende overwogen:

“Op basis van artikel 57/5quater van de vreemdelingenwet werd u de mogelijkheid gegeven opmerkingen te formuleren met betrekking tot de inhoud van de notities van het persoonlijk onderhoud die naar u werden verstuurd op 13 mei 2025. Op 19 mei 2025 maakte u via uw raadspersoon opmerkingen op de notities van het persoonlijke onderhoud over en voegt u een kleurenkopie van uw Burundees paspoort toe. De opmerkingen bij de notities zijn echter niet van dien aard dat ze bovenstaande vaststellingen wijzigen, integendeel. Waar u aanhaalde dat u tijdens het onderhoud verklaarde dat u wel uw originele paspoort had en u dit eerder al had neergelegd tijdens uw eerste interview, wordt er op gewezen dat de vraag niet was of u uw originele paspoort had, maar wel of u ooit een paspoort had – waarop u met ‘nee’ reageerde. Bovendien is er in het administratieve dossier geen enkel spoor van uw eerder neerleggen van dit paspoort. Bij de registratie van uw eerste verzoek beweerde u dat u uw paspoort onderweg was verloren en tijdens de registratie van uw tweede verzoek praatte u alleen over het valse paspoort dat u kreeg van de smokkelaar. Ook tijdens uw persoonlijke onderhoud op het CGVS beweerde u dat al uw documenten waren afgenomen toen u werd gearresteerd en maakte u geen melding van een paspoort (NPO, p. 10). Nochtans kan van een verzoeker om internationale bescherming verwacht worden dat deze vanaf het begin van zijn verzoek zijn volle medewerking verleent en dus ook alle documenten, die zijn identiteit en nationaliteit kunnen onderschrijven, voorlegt. Gezien u in uw eerste verzoek zelfs beweerde dat u uw paspoort was verloren onderweg en u het nu pas, twee jaar en half na uw eerste verzoek, heeft neergelegd - en nadat u uw persoonlijk onderhoud op het CGVS heeft gehad – merkt het CGVS op dat u hiertoe in gebreke bent gebleven.”

Verzoeker merkt in het verzoekschrift op dat hij gereisd heeft met een vals paspoort, hem gegeven door de smokkelaar. Bij de DVZ werd hij ondervraagd of hij met zijn eigen paspoort had gereisd en of hij dit mee had, verzoeker antwoordde nee. Het feit dat hij met een vals paspoort heeft gereisd, betekent niet dat hij nooit een echt paspoort heeft gehad: hij had een elektronische kopie van zijn echt paspoort (waarmee hij niet gereisd heeft). Omwille van het feit dat verzoeker een ‘Dublin’-procedure doorlopen heeft, kreeg hij niet de kans om deze kopie neer te leggen. Bij het CGVS begreep verzoeker de vraag niet, hij was verward en er werden slechts twee vragen gesteld, zonder verdiepende vraag. In ieder geval is hij niet in het bezit van zijn paspoort. De Raad stelt het volgende vast. Uit de stukken van het dossier blijkt dat verzoeker naar aanleiding van zijn eerste verzoek om internationale bescherming (hierna: VIB) van 1 december 2022 verklaarde dat hij zijn eigen, legitieme paspoort verloren had onderweg (administratief dossier, verklaring DVZ van 22 december 2022, vraag 26). Naar aanleiding van zijn tweede VIB van 12 december 2023 (administratief dossier, verklaring DVZ van 22 januari 2024, vraag 26) verklaarde hij dat het paspoort dat hij gebruikt had, bij de smokkelaar bleef, hij weet niet of het zijn eigen paspoort was, zijn oom had hem toevertrouwd aan een smokkelaar en de smokkelaar had documenten voor hem, verzoeker heeft zelf geen documenten in handen gehad.

Tijdens het persoonlijk onderhoud bij het CGVS op 8 mei 2025 antwoordde verzoeker op de vraag *“U reisde naar België met een vals paspoort?”* *“Het was niet mijn paspoort. Ik heb het paspoort van de smokkelaar gekregen.”* *“Heeft u ooit een eigen paspoort gehad? Nee”*. Verzoeker bezorgt op 19 mei 2025 opmerkingen aan het CGVS over het persoonlijk onderhoud en over deze passage zegt hij *“Over mijn paspoort staat er Nee dat ik mijn originele paspoort niet heb terwijl ik Ja heb gezegd en ik herinner me tijdens mijn eerste interview dat ik een foto van mijn paspoort heb gegeven (zie in bijlage)”*. Verzoeker voegt een kopie van de eerste bladzijde van zijn Burundees paspoort toe (groene map met documenten, stuk 6).

Bijgevolg steunen de motieven over verzoekers paspoort op de stukken van het dossier en zijn ze correct en pertinent. Verzoeker slaagt er met zijn uitleg dat hij verward was, niet in afbreuk te doen aan deze motieven.

De Raad voegt hieraan toe dat het beschikken/beschikt hebben over een Burundees paspoort op het ogenblik van vertrek, kan aantonen dat verzoeker zijn land van herkomst op legale wijze, in het bezit van een geldig paspoort op zijn eigen naam, kon verlaten in november 2022, slechts twee maanden nadat hij door de Imbonerakure zou zijn vastgehouden.

3.3.5.7. Gelet op het geheel van voorgaande vaststellingen en overwegingen, die steun vinden in het administratief dossier en door verzoeker niet worden weerlegd, maakt verzoeker niet in concreto aannemelijk dat hij in Burundi door de Imbonerakure werd vervolgd omwille van het vermeende politiek profiel van zijn vader en het hemzelf toegeschreven politiek profiel. Hij kan zich derhalve niet dienstig beroepen op deze vermeende vervolgingsfeiten ter staving van het risico dat hij bij terugkeer meent te lopen.

3.3.5.8. Verzoeker is van Tutsi-etnie. Op het einde van het persoonlijk onderhoud bij het CGVS vermeldt verzoekers raadsman dit als één van de redenen waarom verzoeker problemen zou hebben gekend in zijn land van herkomst.

Wat dit betreft, dient vooreerst te worden benadrukt dat uit de beschikbare landeninformatie, met name de COI Focus "*Burundi. Situation sécuritaire*" van Cedoca van 17 december 2025 en de COI Focus "*Burundi. Situation sécuritaire*" van Cedoca van 14 februari 2025, waarnaar de commissaris-generaal verwijst in haar aanvullende nota van 4 maart 2026, naar voor komt dat de vervolging van (vermeende) tegenstanders van de machthebbers in Burundi in wezen politiek van aard is en dat de etnische afkomst van de slachtoffers weliswaar een verzwarende factor kan zijn, maar op zich niet determinerend is. Bijgevolg is de loutere vermelding van zijn Tutsi-etnie niet voldoende om in hoofde van verzoeker een gegronde vrees voor vervolging in vluchtelingenrechtelijke zin aan te nemen. De Raad verwijst in dit verband naar hetgeen hij verder onder punt 3.3.5.9.G. en 3.3.5.10. uiteenzet.

Verzoeker haalt geen concrete elementen aan die wijzen op een vervolging in zijn hoofde omwille van zijn Tutsi-etnie. Uit verzoekers verklaringen valt dan ook niet af te leiden dat hij individuele vervolging heeft ondergaan omwille van zijn etnische afkomst.

3.3.5.9. Verzoeker benadrukt in zijn verzoekschrift dat het loutere feit dat een Burundese onderdaan in België verblijft of op doorreis is, en meer bepaald als verzoeker om internationale bescherming, een gegronde vrees voor vervolging in zijn hoofde doet ontstaan in geval van terugkeer naar Burundi. Hij verwijst in dit verband naar landeninformatie.

De Raad stelt vast dat er geen voldoende objectieve en gedetailleerde informatie voorligt waaruit blijkt dat het loutere verblijf in België aanleiding geeft tot problemen bij terugkeer (zie: COI Focus "*Burundi. Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays*" van 17 december 2025, p. 17-18, 21-22). De meeste bronnen maken daarentegen melding van mogelijk ernstige problemen wanneer de persoon een specifiek profiel heeft, bijvoorbeeld omdat hij verdacht wordt van banden met de oppositie of lid is van het maatschappelijk middenveld.

A. Wat vooreerst de huidige situatie op het gebied van veiligheid en mensenrechten betreft, merkt de Raad op dat deze nog steeds precair is. Uit de geraadpleegde algemene informatie blijkt namelijk dat er nog steeds schendingen van de mensenrechten plaatsvinden, zoals willekeurige arrestaties, gedwongen verdwijningen, buitengerechterlijke executies en foltering. De belangrijkste daders zijn de politie, de inlichtingen- en veiligheidsdienst Service National de Renseignement (hierna: de SNR) en de Imbonerakure (de jeugdafdeling van de regerende partij, de CNDD-FDD, georganiseerd als gewapende militie), die over het algemeen straffeloos kunnen handelen. Hoewel de slachtoffers van deze daden voornamelijk personen zijn die banden hebben, of ervan verdacht worden banden te hebben, met de oppositie, alsook personen die verdacht worden van samenwerking met gewapende groeperingen, merkt de Raad op dat verschillende organisaties of verenigingen melding maken van ernstige misdaden tegen burgers zonder specifieke politieke connotatie. Mensenrechtenorganisaties geven aan dat het moeilijk is om het aantal schendingen en slachtoffers te bepalen door moeilijkheden voor internationale organisaties om toegang te krijgen tot het land, de vrees van slachtoffers en getuigen voor represailles, de wijdverbreide angst onder de bevolking en het toezicht op leden van het maatschappelijke middenveld en de pers (COI Focus "*Burundi. Situation sécuritaire*" van 17 december 2025, p. 11-14, 21, 24-25).

Wat de etnische factor betreft, blijkt uit verschillende rapporten van de onderzoekscommissie van de Verenigde Naties dat, hoewel in sommige gevallen de etnische afkomst van de slachtoffers een verzwarende factor kan zijn geweest, deze slachtoffers voornamelijk het doelwit waren vanwege hun (vermeende) oppositie tegen de Burundese regering (zie Cedoca, COI Focus "*Burundi. Situation sécuritaire*", 14 februari 2025, p. 26. Deze vorige versie van dit rapport wordt met weblink vermeld in de bij aanvullende nota van het CGVS gevoegde update van 17 december 2025). Niettemin is het belangrijk om ook rekening te houden met het rapport van EurAc, een netwerk van tientallen ngo's die actief zijn in Centraal-Afrika, van mei 2025 over

de situatie vóór de verkiezingen van dat jaar waarin wordt aangegeven dat Burundese Tutsi's die recentelijk in Rwanda hebben verbleven een bijzondere risicogroep vormen, met name in de regio's Bubanza, Cibitoke, Kayanza, Ngozi, Kirundo, Muyinga en Bujumbura, vanwege een heropleving van de spanningen met Rwanda. In februari 2025 meldt het collectief SOS Médias Burundi in de oostelijke provincies Cankuzo, Muyinga en Ruyigi een "*intensification des discours à caractère ethnique, la multiplication des patrouilles nocturnes et des arrestations arbitraires*" in verband met het conflict in het oosten van de DRC (COI Focus "*Burundi. Situation sécuritaire*" van 17 december 2025, p. 26-27).

Bovendien blijft de speelruimte van het maatschappelijk middenveld en de media in Burundi beperkt en worden zij nauwlettend in de gaten gehouden. De afgelopen jaren zijn er nog steeds gevallen van intimidatie, arrestaties en veroordelingen van mensenrechtenverdedigers en journalisten gemeld (COI Focus "*Burundi. Situation sécuritaire*" van 17 december 2025, p. 25-26; COI Focus "*Burundi. Situation sécuritaire*", 14 februari 2025, pp. 22, 27-28).

Ten slotte blijkt uit algemene informatie ook dat de economische situatie in Burundi steeds verder verslechtert (hoge inflatie en vrijwel geen economische groei), met rampzalige gevolgen voor de humanitaire situatie op het gebied van gezondheidszorg, onderwijs en voedselzekerheid. Volgens de speciale rapporteur van de Verenigde Naties blijft corruptie endemisch en treft zij de hoogste regeringsniveaus, de administratie, de openbare aanbestedingen en het rechtssysteem (COI Focus "*Burundi. Situation sécuritaire*" van 17 december 2025, p. 12-13, 32-34; COI Focus "*Burundi. Situation sécuritaire*", 14 februari 2025, p. 22, 27-28).

De hierboven beschreven context noopt tot grote voorzichtigheid bij de behandeling van verzoeken om internationale bescherming van Burundese onderdanen.

B. Uit de beschikbare informatie blijkt dat de houding van de Burundese autoriteiten ten opzichte van de Burundese gemeenschap in België en Burundezinnen die uit België terugkeren, niet los kan worden gezien van de bredere politieke context en de evolutie van de betrekkingen tussen België en Burundi, die sinds 2020 aanzienlijk verbeterd zijn en hebben zelfs geleid tot een nieuw bilateraal samenwerkingsakkoord tussen Burundi en België eind 2023, ter waarde van 75 miljoen euro. De recente verkiezingen in juni 2025 hebben geen nieuwe spanningen veroorzaakt. De Burundese regering heeft op 5 september 2025 de directeur van Enabel "*persona non grata*" verklaard. Dit blijft echter een geïsoleerd incident dat, in de huidige stand van zaken, op zich geen ander licht werpt op de aanmerkelijke verbetering van de bilaterale betrekkingen en de heropening van de politieke dialoog tussen België en Burundi sinds 2020 (COI Focus "*Burundi. Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays*" van 17 december 2025, p. 12-13).

Uit de beschikbare informatie blijkt niet dat de laatste verkiezingen van juni 2025 hebben geleid tot nieuwe significante spanningen in de bilaterale betrekkingen tussen beide landen of tot druk op België om Burundese opposanten in de diaspora aan te pakken (supra).

C. De Raad stelt vervolgens vast dat er geen voldoende objectieve en gedetailleerde informatie voorligt waaruit blijkt dat het loutere verblijf in België aanleiding geeft tot problemen bij terugkeer (COI Focus "*Burundi. Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays*" van 17 december 2025, p. 21-22; COI Focus "*Burundi. Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays*", 21 juni 2024, p. 25-26. Deze versie van 21 juni 2024 van dit rapport wordt met weblink vermeld in de bij aanvullende nota van het CGVS gevoegde update van 17 december 2025). De meeste bronnen maken daarentegen melding van mogelijk ernstige problemen wanneer de persoon een specifiek profiel heeft, bijvoorbeeld omdat hij verdacht wordt van banden met de oppositie of lid is van het maatschappelijk middenveld (COI Focus "*Burundi. Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays*", 21 juni 2024, p. 26-33).

D. Wat in de huidige context de kennis van de Burundese autoriteiten betreft over de omstandigheden van het verblijf en het gedrag van Burundezinnen die in België verblijven, met inbegrip van de eventuele indiening van een verzoek om internationale bescherming, blijkt uit de beschikbare informatie dat de Burundese diaspora in België en de Burundese bevolking in het land zelf onderworpen zijn aan een zekere mate van toezicht (COI Focus "*Burundi. Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays*" van 17 december 2025, p. 14-15).

Volgens de Belgische veiligheidsdiensten waarmee Cedoca contact heeft opgenomen, beschikt de ambassade van Burundi in België over een "*antenne*" van de SNR die belast is met het identificeren van buitenlandse dreigingen. De SNR houdt toezicht op de onlineactiviteiten van leden van de diaspora en ondersteunt operaties om politieke tegenstanders in het buitenland in diskrediet te brengen. Bovendien is het volgens de gecontacteerde Belgische veiligheidsdiensten vrijwel zeker dat de SNR in Burundi zelf betrokken is bij het toezicht op vluchtelingen/terugkeerders.

Hiervoor kan het rekenen op een uitgebreid netwerk voor het verzamelen van informatie onder overheidsaanhangers binnen de diaspora en de bevolking, en het is zeer waarschijnlijk dat de SNR informatie over teruggekeerde Burundezers kan verkrijgen dankzij het systeem van "*cahiers de ménage*", een bijzonder indringend surveillancesysteem dat Burundese huishoudens verplicht een register bij te houden van bewoners en bezoekers, dat vooral wordt gebruikt in de "*quartiers contestataires*", de wijken van Bujumbura waar vaak een meerderheid van de bevolking uit Tutsi's bestaat, waar in 2015 de meest gewelddadige demonstraties plaatsvonden en waar veel regionale en internationale vluchtelingen vandaag vandaan komen. De SNR beschikt ook over een zekere capaciteit om de telefooncommunicatie in Burundi te controleren, die kan worden gebruikt om 'high profile returnees' te surveilleren. Ten slotte leggen de Belgische veiligheidsdiensten nog de nadruk op de verschillende initiatieven voor de digitalisering van het beheer en de controle van de internationale mobiliteit, die de surveillancemogelijkheden van de Burundese inlichtingendiensten zouden kunnen versterken (COI Focus "*Burundi. Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays*", 21 juni 2024, p. 21-22).

Wat meer specifiek de indiening van een verzoek om internationale bescherming betreft, beweren sommige bronnen dat de Burundese autoriteiten hiervan op de hoogte kunnen worden gebracht via de ambassade of de diaspora. Het is echter onduidelijk hoe deze informatie concreet kan worden verkregen, gelet op de verplichting die op de Belgische asielinstanties rust om het beroepsgeheim en de vertrouwelijkheid van informatie waarover zij beschikken met betrekking tot individuele verzoeken om internationale bescherming, te respecteren. Gelet op de hierboven geschetste context van een zekere mate van toezicht, kan redelijkerwijs worden aangenomen dat de verzoeker om internationale bescherming zelf geen ruchtbaarheid geeft, bijvoorbeeld op sociale netwerken of in de media, aan het feit dat hij een verzoek om internationale bescherming heeft ingediend. Bovendien blijkt uit de contacten van Cedoca met de Algemene Directie van de DVZ en de Internationale Organisatie voor Migratie (hierna: IOM) dat geen van beide instanties in het kader van de door hen georganiseerde vrijwillige terugkeer aan de ambassades meedeelt of de betrokken personen al dan niet een verzoek om internationale bescherming hebben ingediend. De lokale autoriteiten worden echter altijd op de hoogte gebracht van een (gedwongen) repatriëring, aangezien een laissez-passer wordt afgegeven op basis van de vluchtgegevens die de DVZ aan de ambassade van het betrokken land doorgeeft. In geval van gedwongen repatriëring met een geldig paspoort wordt de ambassade niet automatisch op de hoogte gebracht, maar kan zij hiervan op de hoogte zijn op basis van de codes op de passagierslijst, indien zij deze lijst controleert (COI Focus "*Burundi. Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays*" van 17 december 2025, p. 19).

In het licht van het bovenstaande is de Raad dan ook van oordeel dat niet vaststaat dat de Burundese autoriteiten via hun surveillancesysteem in zowel België als Burundi per definitie kennis hebben van informatie over het verblijf van hun onderdanen in België, en met name van het indienen van verzoeken om internationale bescherming door die onderdanen.

E. Afhankelijk van het specifieke profiel of bepaalde specifieke omstandigheden van een verzoeker om internationale bescherming kan er echter een redelijke mate van waarschijnlijkheid bestaan dat de Burundese autoriteiten kennis nemen van dergelijke informatie.

In dit verband identificeren de verschillende bronnen die Cedoca heeft geraadpleegd personen die actief zijn in de politieke oppositie, met name leden van bepaalde politieke partijen, bewegingen of organisaties die in Burundi zijn uitgesloten of geschorst, leden van een oppositiemedium, personen wier mening telt, zoals een leider of een lid van het maatschappelijk middenveld, of personen die door de Burundese justitie zijn veroordeeld wegens hun betrokkenheid bij de poging tot staatsgreep in 2015, als profielen die bij hun aankomst of tijdens hun verblijf in Burundi het voorwerp kunnen uitmaken van een vorm van vervolging (COI Focus "*Burundi. Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays*" van 17 december 2025, p. 21-26). Ook het gedrag van de betrokkene, het feit of hij of zij in het buitenland activiteiten heeft ontplooid die als schadelijk voor de Burundese regering worden beschouwd, en het feit dat deze regering daarvan op de hoogte is, zijn bepalend (ibid., 15-16 en 21-26).

F. Wat betreft het indienen van een verzoek om internationale bescherming in België als bron van vrees voor een persoon die a priori geen specifiek profiel heeft, zoals hierboven vermeld, merkt de Raad op dat de informatie waarover hij beschikt divers, weinig concreet en deels tegenstrijdig is.

Zo zijn sommige bronnen van oordeel dat Burundezers die terugkeren na internationale bescherming in België te hebben aangevraagd, en ervan uitgaande dat de Burundese autoriteiten hiervan op de hoogte zijn, problemen zullen krijgen met hun autoriteiten omdat ze zouden kunnen worden beschouwd als politieke opposanten of als personen die het imago van het land hebben aangetast (ibid., p. 21 en de voetnoten aldaar opgenomen). Deze problemen worden echter ofwel niet nader gespecificeerd, ofwel is er sprake van het feit dat men geregistreerd wordt en mogelijk door de SNR wordt vastgehouden en ondervraagd. Andere bronnen

zijn van mening dat het enkele feit dat een Burundese onderdaan in België internationale bescherming heeft aangevraagd, hem niet blootstelt aan problemen (ibid., p. 21).

In de mate dat bepaalde bronnen die melding maken van een mogelijk probleem bij terugkeer in dit verband ook verwijzen naar een Burundese staatsburger die om privéredenen vrijwillig naar zijn land terugkeerde vanuit Zweden en bij aankomst op de luchthaven van Bujumbura in september 2025 werd aangehouden, merkt de Raad op dat de beschikbare informatie melding maakt van het feit dat de betrokkene zich tijdens een tussenlanding kritisch had uitgelaten over de Burundese autoriteiten. Sommige bronnen geven aan dat de betrokkene is opgesloten in een gevangenis van SNR en later is getransfereerd naar de gevangenis in Bujumbura.

Uit de cijfers in de algemene informatie blijkt vervolgens dat 41 Burundese staatsburgers tussen 2018 en juli 2025 bijstand hebben gevraagd aan de Belgische autoriteiten om hun vrijwillige terugkeer te organiseren en dat de IOM bevestigt dat de Burundezen die ervoor kozen om vrijwillig vanuit België naar hun land terug te keren en gedurende zes maanden na hun terugkeer werden opgevolgd, tot nu toe geen enkel probleem hebben ondervonden.

Verder blijkt dat Cedoca zijn contacten heeft gevraagd of zij concrete voorbeelden kennen van personen die problemen hebben gehad met de autoriteiten na een verblijf en/of een verzoek om internationale bescherming in België, en dat alle bronnen ontkennend hebben geantwoord. Bovendien wordt in geen van de recente internationale rapporten en rapporten van Burundese ngo's die Cedoca heeft geraadpleegd over de mensenrechtensituatie in Burundi concreet melding gemaakt van repatriëringen van Burundese onderdanen, noch van eventuele problemen die Burundese onderdanen ondervinden bij hun terugkeer naar hun land per vliegtuig vanuit het buitenland (met inbegrip van België) louter omdat zij in het buitenland hebben verbleven en/of daar een verzoek om internationale bescherming hebben ingediend, of om enige andere reden (COI Focus "*Burundi. Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays*" van 17 december 2025, p. 21-22). Ook in de geraadpleegde onafhankelijke Burundese en internationale media is hierover geen informatie gevonden (ibid.).

Ten slotte moet worden opgemerkt dat de Belgische diplomatieke bron die zowel in april 2024 als in 2025 werd gecontacteerd, bevestigt dat er momenteel zeer frequent heen-en-weer wordt gereisd tussen België en Burundi door Burundese onderdanen, met inbegrip van bepaalde personen die in België een beschermingsstatus genieten of die de Belgische nationaliteit hebben verworven. Deze bron vermeldt bovendien dat verschillende opposanten die na de gebeurtenissen van 2015 naar België waren gevlucht, naar Burundi zijn teruggekeerd en verklaren dat hun terugreis vlot is verlopen.

Gezien het bovenstaande moet worden opgemerkt dat geen van de informatie waarover de Raad beschikt, melding maakt van concrete en naar behoren gedocumenteerde gevallen van Burundese onderdanen die bij hun terugkeer problemen hebben ondervonden met hun autoriteiten, uitsluitend vanwege hun verblijf en/of hun verzoek om internationale bescherming in België. Gezien het ontbreken van concrete voorbeelden en het feit dat de mogelijke problemen waarmee verzoekers om internationale bescherming na het indienen van een verzoek om internationale bescherming in België te maken kunnen krijgen door de bronnen vaak niet duidelijk worden omschreven, is de Raad van mening dat deze informatie eerder speculatief van aard is. Het enkele feit dat afgewezen verzoekers om internationale bescherming die naar Burundi terugkeren, aan een veiligheidsbeoordeling kunnen worden onderworpen, volstaat niet om te concluderen dat er een gegronde vrees voor vervolging bestaat.

G. Met betrekking tot de Tutsi-etnie, is het belangrijk te benadrukken dat, waar hoger vermeld wordt dat de crisis in Burundi een uitgesproken politiek karakter heeft, vertegenwoordigers van een intergouvernementele organisatie die Cedoca in Bujumbura heeft ontmoet, aangeven dat een Burundees die naar het land terugkeert en waarvan de autoriteiten weten dat hij een verzoek om internationale bescherming in België of elders heeft ingediend, zal worden ondervraagd over wat hij daar heeft gedaan, maar dat de behandeling zal variëren naargelang zijn etnische afkomst; een Hutu zal waarschijnlijk geen problemen ondervinden, maar in het geval van een Tutsi zullen de autoriteiten nagaan of hij banden heeft met de oppositie of het maatschappelijk middenveld. Zelfs in geval van een gedwongen repatriëring onder politiebegeleiding zullen de autoriteiten rekening houden met de etnische afkomst; een Hutu die geen actief lid is van de oppositie hoeft zich geen zorgen te maken, terwijl er altijd een groot wantrouwen zal bestaan ten opzichte van een Tutsi en alles wat het land 'bezoedelt' (COI Focus "*Burundi. Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays*", 21 juni 2024, p. 29). Bijgevolg kan niet worden uitgesloten dat een Tutsi-etnie een risicoverzwarende factor is waarmee rekening moet worden gehouden.

3.3.5.10. Gelet op de voorgaande vaststellingen en na zorgvuldige lezing van de beschikbare informatie over Burundi en de situatie van afgewezen Burundese verzoekers om internationale bescherming, besluit de Raad op basis van alle elementen die hem ter beschikking zijn gesteld, zoals supra samengevat, geanalyseerd en afgewogen, dat niet a priori kan worden aangenomen dat elke Burundees die vanuit België naar Burundi

terugkeert na hier een verzoek om internationale bescherming te hebben ingediend louter en alleen omwille van dit verblijf en het indienen van dit verzoek een gegronde vrees voor vervolging door de Burundese autoriteiten heeft.

Dit sluit echter niet uit dat in bepaalde omstandigheden, afhankelijk van het specifieke profiel van de verzoeker om internationale bescherming, een dergelijke vrees aannemelijk kan worden gemaakt. Een individuele beoordeling is dus noodzakelijk en het is aan de verzoeker om zijn gegronde vrees voor vervolging als gevolg van zijn verblijf en het indienen van een verzoek om internationale bescherming in België concreet aan te tonen.

Te dezen merkt de Raad op dat uit de informatie in het rechtsplegingsdossier kan worden afgeleid dat er verschillende factoren zijn die van invloed kunnen zijn op de gegrondheid van de vrees, zoals:

- het bestaan van een aanwijzing dat de Burundese autoriteiten op de hoogte zijn van het indienen van een verzoek om internationale bescherming in België,
- de etniciteit van de verzoeker,
- zijn eventuele eerdere problemen met de autoriteiten of de belangstelling die zij in het verleden voor hem hebben getoond,
- zijn geografische herkomst,
- zijn persoonlijke of familiale banden met leden van de oppositie,
- zijn gedrag en zijn activiteiten in België en de eventuele zichtbaarheid hiervan.

Bij de individuele behandeling van verzoeken om internationale bescherming van Burundese onderdanen moeten de asielinstanties dus rekening houden met deze factoren, de intensiteit ervan en het cumulatieve effect ervan om te bepalen of deze factoren de persoonlijke vrees van de verzoeker om bij zijn terugkeer naar Burundi te worden vervolgd vanwege zijn verblijf en het indienen van een verzoek om internationale bescherming in België, kunnen versterken en desgevallend voldoende aannemelijk maken.

In casu wordt niet betwist dat verzoeker tot de Tutsi-etnie behoort, dat hij in november 2022 een eerste maal België binnenkwam, in Europa bleef en dat hij sinds december 2023 in België verblijft.

Zoals hoger wordt uiteengezet in punten 3.3.5.4 - 3.3.5.6 maakt verzoeker niet aannemelijk dat hij een vrees voor vervolging in vluchtelingenrechtelijke zin loopt omwille van een toegedichte politieke mening. Aldus kan niet blijken dat verzoeker op heden in de negatieve aandacht van de Burundese autoriteiten zou staan voorafgaand aan zijn vertrek uit Burundi, dan wel sinds zijn aankomst in België.

Wat de familiale situatie van verzoeker betreft, blijkt uit zijn verklaringen dat zijn drie broers en drie zussen nog in Burundi woonden toen hij vertrok maar dat hij niet weet waar ze nu zijn, een andere broer is hier ook in België (administratief dossier, NPO, p. 7-8; verklaring DVZ 22 januari 2024, vraag 19). Een keer had hij contact met zijn moeder in Burundi, via de telefoon van zijn oom, ze vertelde hem dat ze problemen hadden met de Imbonerakure en dat ze regelmatig moesten verhuizen. Hij weet niet waar zijn moeder op dit moment verblijft, zijn oom verblijft in Nyakabiga in Burundi (NPO, p. 8)

Verzoeker geeft tijdens het persoonlijk onderhoud aan dat er zich na zijn vertrek nog problemen hebben voorgedaan met de Imbonerakure en in de aanvullende nota legt verzoeker een detentiebewijs van zijn moeder voor. Hoger is evenwel komen vast te staan dat aan deze problemen en aan deze detentie geen geloof kan worden gehecht.

Wat betreft verzoekers Tutsi-etnie herinnert de Raad eraan dat uit de beschikbare landeninformatie duidelijk blijkt dat de vervolging van tegenstanders (of vermeende tegenstanders) van de regering in Burundi hoofdzakelijk politiek van aard is en dat de etnische afkomst van de slachtoffers weliswaar een verzwarende factor kan zijn, maar op zich niet doorslaggevend is. De Raad verwijst in dit verband naar de punten 3.3.5.8. en 3.3.5.9.G van dit arrest en besluit dat dit element in casu op zich, dan wel in combinatie met enig ander element in dit dossier, niet volstaat om de vrees van verzoeker om bij zijn terugkeer naar Burundi te worden vervolgd vanwege zijn verblijf en het indienen van een verzoek om internationale bescherming in België, aannemelijk te maken.

Verzoeker brengt geen andere individuele elementen aan, en de Raad kan evenmin dergelijke elementen in zijn dossier ontwaren, op grond waarvan zou kunnen worden aangenomen dat hij, gelet op zijn specifieke profiel of persoonlijke omstandigheden, een gegronde vrees voor vervolging heeft omwille van zijn verblijf en het indienen van een verzoek om internationale bescherming in België.

De argumentatie die in het verzoekschrift ontwikkeld wordt, kan de bovenstaande vaststellingen niet weerleggen, aangezien verzoeker niet aantoonbaar dat alle Burundese onderdanen bij terugkeer louter omwille van hun verblijf en het indienen van een verzoek om internationale bescherming in België een gegronde vrees voor vervolging hebben, noch dat er in voorliggend geval specifieke elementen zijn die een dergelijke vrees in zijn hoofd aannemelijk maken.

Waar verzoeker in zijn verzoekschrift verwijst naar meerdere arresten van de Raad, dient in herinnering te worden gebracht dat rechterlijke beslissingen in de continentale rechtstraditie geen precedentswaarde hebben.

In een rapport van het Forum pour la conscience et le développement (FOCODE), een Burundese vereniging die gedwongen verdwijningen documenteert, dat als bron vermeld wordt in de COI Focus *"Burundi. Traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays"* van Cedoca van 17 december 2025 en waaraan verzoeker tevens refereert in zijn verzoekschrift en aanvullende nota, wordt gesteld dat *"la réalité qui attend de nombreux anciens exilés est celle d'une répression brutale et silencieuse"*. Volgens deze bron worden vluchtelingen die terugkeren uit de buurlanden van Burundi vaak zonder bewijs beschuldigd van samenspanning met de oppositie of met verbannen gewapende groepen en worden ze *"souvent traqués dès leur passage aux frontières ou peu après leur installation"*, door de SNR en de Imbonerakure. Verzoeker voert noch toont evenwel aan dat de geopolitieke context in de buurlanden van Burundi, enerzijds, en deze in België, anderzijds, vergelijkbaar zou zijn, waardoor de inhoud van deze informatie niet kan worden gebruikt om te concluderen dat Burundese onderdanen die vanuit België terugkeren aan dezelfde problemen zouden worden blootgesteld.

3.3.5.11. De Raad sluit zich aan bij wat in de verweernota wordt opgemerkt aangaande verzoekers vertrek uit Burundi naar Servië in 2022 (NPO, p. 9):

"2.10.2 Waar verzoeker aanhaalt dat hij zijn land via de Balkanroute, namelijk Servië (zie NPO CGVS, p. 9), is ontvlucht en uit de COI Focus blijkt dat mensen die Burundi hebben verlaten via Servië en gebruik maken van de visumvrijstelling om hun land te ontvluchten bijzonder in het oog springen van de Burundese autoriteiten, merkt verwerende partij op dat verzoeker hiermee nog niet aantoont dat elke Burundees die via Servië naar Europa reist en die – al dan niet vrijwillig – vanuit Europa terugkeert naar Burundi zou riskeren te worden geviséerd of vervolgd."

Verder leest verwerende partij in COI Focus van 14 juni 2024 (te vinden op https://www.cgra.be/sites/default/files/les_rapports_n/en/coi_focus_burundi_le_traitement_reserve_par_les_autorites_nationales_a_leurs_ressortissants_de_retour_dans_le_pays_dienaangaande_als_volt):

"Dans un tweet du 23 octobre 2022, le ministère de l'Intérieur burundais a annoncé qu'une septantaine de Burundais en route pour la Serbie avaient déjà été interdits d'accès en Serbie et refoulés vers le Burundi depuis un lieu de transit, et qu'une centaine étaient attendus. Le 25 octobre 2022, le porte-parole du ministère de l'Intérieur, Pierre Nkurikiye, a déclaré que des Burundais qui ont voyagé en Serbie ont menti afin d'obtenir le statut de réfugié en déclarant être persécutés par les autorités burundaises. Il a ajouté qu'« à un certain moment, on nous communiquera ce que chacun d'entre eux a raconté » [traduction] et qu'ils seront poursuivis après leur retour."

En revanche, ce même jour, le ministre des Affaires étrangères burundais, Albert Shingiro, a déclaré qu'il essaierait de gérer, en collaboration avec la Serbie, la question des Burundais qui étaient déjà en route mais n'ont pas pu entrer en Serbie, et qu'il regarderait les possibilités de les laisser continuer leur voyage vers la Serbie ou de les faire rentrer au Burundi « en toute dignité ». Le 14 novembre 2022, suite aux propos du porte-parole du ministère de l'Intérieur et face à l'inquiétude exprimée par l'ambassadeur de Belgique à Bujumbura à l'époque, Alain Van Gucht, qu'il recevait en audience, le premier ministre Gervais Ndirakobuca a déclaré qu'aucun Burundais parti légalement en Serbie ne fera l'objet de poursuites à son retour."

[Vrije vertaling : "In een tweet op 23 oktober 2022 kondigde het Burundese ministerie van Binnenlandse Zaken aan dat ongeveer zeven Burundezen die op weg waren naar Servië al de toegang tot Servië was geweigerd en vanuit een transitpunt teruggestuurd naar Burundi, en dat er ongeveer honderd werden verwacht. Op 25 oktober 2022 verklaarde de woordvoerder van het ministerie van Binnenlandse Zaken, Pierre Nkurikiye, dat Burundezen die naar Servië waren gereisd hadden gelogen om de vluchtelingenstatus te krijgen door te beweren dat ze werden vervolgd door de Burundese autoriteiten. Hij voegde eraan toe dat "we op een gegeven moment te horen zullen krijgen wat ieder van hen heeft verteld" en dat ze na terugkeer vervolgd zullen worden.

Op dezelfde dag verklaarde de Burundese minister van Buitenlandse Zaken, Albert Shingiro, echter dat hij zou proberen om in samenwerking met Servië de kwestie van de Burundezen die al onderweg waren maar Servië niet in konden, te regelen en dat hij de mogelijkheden zou onderzoeken om hen hun reis naar Servië te laten voortzetten of hen "in alle waardigheid" naar Burundi terug te laten keren. Op 14 november 2022, na de opmerkingen van de woordvoerder van het ministerie van Binnenlandse Zaken en in antwoord op de bezorgdheid van de Belgische ambassadeur in Bujumbura, Alain Van Gucht, die hij op dat moment in

audiëntie ontving, verklaarde premier Gervais Ndirakobuca dat geen enkele Burundees die legaal naar Servië was vertrokken, bij terugkeer zou worden vervolgd.”]

3.3.5.12. Gelet op het voorgaande dient vastgesteld te worden dat het vluchtrelaas van verzoeker niet voldoet aan de cumulatieve voorwaarden van artikel 48/6, § 4 van de Vreemdelingenwet.

3.3.5.13. Voorgaande vaststellingen volstaan voor de Raad om vast te stellen dat voor verzoeker geen vrees voor vervolging in de zin van artikel 1, A (2) van het Vluchtelingenverdrag en artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet in aanmerking kan worden genomen.

3.3.6. Beoordeling in het licht van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet

3.3.6.1. Artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet luidt als volgt:

“§ 1 De subsidiaire beschermingsstatus wordt toegekend aan de vreemdeling, die niet voor de vluchtelingenstatus in aanmerking komt en die geen beroep kan doen op artikel 9ter, en ten aanzien van wie er zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat, wanneer hij naar zijn land van herkomst, of in het geval van een staatloze, naar het land waar hij vroeger gewoonlijk verbleef, terugkeert, een reëel risico zou lopen op ernstige schade zoals bepaald in paragraaf 2 en die zich niet onder de bescherming van dat land kan of, wegens dat risico, wil stellen en niet onder de uitsluitingsgronden zoals bepaald in artikel 55/4, valt.

§ 2 Ernstige schade bestaat uit:

- a) doodstraf of executie; of,*
- b) foltering of onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing van een verzoeker in zijn land van herkomst; of,*
- c) ernstige bedreiging van het leven of de persoon van een burger als gevolg van willekeurig geweld in het geval van een internationaal of binnenlands gewapend conflict.”*

Uit dit artikel volgt dat verzoeker, opdat hij de subsidiaire beschermingsstatus kan genieten, bij terugkeer naar zijn land van herkomst een “reëel risico” moet lopen. Het begrip “reëel risico” wijst op de mate van waarschijnlijkheid dat een persoon zal worden blootgesteld aan ernstige schade. Het risico moet echt zijn, i.e. realistisch en niet hypothetisch. Paragraaf 2 van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet verduidelijkt wat moet worden verstaan onder het begrip “ernstige schade” door drie onderscheiden situaties te voorzien.

3.3.6.2. In zoverre verzoeker zich met betrekking tot de ernstige schade zoals bedoeld in artikel 48/4, § 2, a) en b) van de Vreemdelingenwet beroept op zijn vluchtmotieven en zijn voorgehouden risicoprofiel omwille van zijn verblijf en het indienen van een verzoek om internationale bescherming in België, alsook omwille van zijn Tutsi-etnie, kan dienstig worden verwezen naar de hoger gedane vaststellingen daarover waarbij wordt geconcludeerd dat niet a priori kan aangenomen worden dat elke Burundees die vanuit België terugkeert naar Burundi na hier een verzoek om internationale bescherming te hebben ingediend louter en alleen omwille van dit verblijf en het indienen van dit verzoek een gegronde vrees voor vervolging heeft en dat verzoeker zijn vrees in dit verband in concreto aannemelijk dient te maken, waartoe hij in gebreke blijft.

Voorts wordt vastgesteld dat verzoeker geen andere concrete persoonlijke kenmerken en omstandigheden aantoonde waaruit blijkt dat hij een reëel risico loopt op doodstraf en executie, noch op foltering of onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing omdat hij specifiek wordt geviséerd. Verzoeker maakt geen gewag van andere persoonlijke problemen die hij in de jaren voorafgaand aan zijn vertrek uit Burundi zou hebben gekend.

3.3.6.3. Overeenkomstig artikel 48/4, § 2, c) van de Vreemdelingenwet wordt de status van subsidiaire bescherming toegekend aan een vreemdeling die niet voor de vluchtelingenstatus in aanmerking komt en ten aanzien van wie er zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat, wanneer hij terugkeert naar zijn land van herkomst, hij een reëel risico zou lopen op ernstige schade omwille van een “*ernstige bedreiging van het leven of de persoon van een burger als gevolg van willekeurig geweld in het geval van een internationaal of binnenlands gewapend conflict*”. Hieruit volgt dat enkel wanneer een situatie wordt gekenmerkt door het bestaan van een gewapend conflict én de aanwezigheid van willekeurig geweld, toepassing kan worden gemaakt van artikel 48/4, § 2, c) van de Vreemdelingenwet (zie HvJ 30 januari 2014, C-285/12, *Diakité*, pt. 30; HvJ 17 februari 2009 (GK), C-465/07, *Elgafaji*, pt. 43).

Te dezen blijkt uit de COI Focus “*Burundi: Situation sécuritaire*” van 17 december 2025 dat, na een duidelijke daling van het aantal door het Armed Conflict Location & Event Data Project (ACLED) geregistreerde gewelddadige incidenten in 2022 en 2023, in 2024 opnieuw een lichte stijging werd vastgesteld, zowel wat het aantal incidenten als het aantal burgerslachtoffers betreft. Deze stijgende tendens zette zich voort in de eerste helft van 2025, in het bijzonder in de aanloop naar en tijdens de verkiezingen van juni 2025. Sinds juli 2025 werd opnieuw een daling waargenomen van zowel het aantal incidenten als het aantal

burgerslachtoffers. Net zoals in de voorgaande jaren betroffen ook in 2024 en 2025 de meeste door ACLED geregistreerde incidenten geweld tegen burgers. Uit de beschikbare landeninformatie blijkt evenwel dat het geweld dat zich in Burundi voordoet overwegend doelgericht en politiek gemotiveerd van aard blijft, waarbij voornamelijk personen met een specifiek profiel, zoals leden van oppositiepartijen, mensenrechtenactivisten en journalisten, worden geviséerd.

Waar uit de beschikbare landeninformatie blijkt dat zich gewapende confrontaties voordoen tussen het Burundese leger en gewapende groeperingen, dient vastgesteld te worden dat dergelijke confrontaties hoofdzakelijk geconcentreerd zijn in het noordwesten van het land, in het bijzonder de omgeving van het Kibira-woud in de provincie Cibitoke. Het gros van de slachtoffers die bij dergelijke confrontaties te betreuren vallen, betreft strijders van rebellengroeperingen en Burundese soldaten. Hoewel ook melding wordt gemaakt van burgerslachtoffers, kan uit de beschikbare informatie niet blijken dat deze confrontaties gepaard gaan met een zodanig niveau van willekeurig geweld dat er zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat een burger louter door zijn aanwezigheid aldaar een reëel risico loopt op een ernstige bedreiging van zijn leven of persoon.

Verzoeker verwijst in zijn verzoekschrift hoofdzakelijk naar landeninfo die betrekking heeft op de jaren 2021 – 2022. De informatie die de commissaris-generaal vermeldt in de bestreden beslissing en in haar aanvullende nota, is van meer recente datum. De verwijzing naar één persartikel uit februari 2025 doet hieraan geen afbreuk. In zijn aanvullende nota verwijst verzoeker naar recente landeninformatie die in dezelfde lijn ligt als deze die door de commissaris-generaal wordt gebruikt en naar persartikels. Verzoeker toont daarbij echter niet aan dat de commissaris-generaal verkeerdelijk besluit dat het geweld dat zich voordoet in Burundi in wezen doelgericht en politiek van aard is. Dat er zich daarnaast ook in bepaalde gebieden van Burundi gewapende confrontaties tussen de Burundese strijdkrachten en gewapende groeperingen kunnen voordoen, wordt niet betwist, doch uit de beschikbare informatie blijkt niet, en verzoeker toont evenmin aan, dat het geweld dat uit deze confrontaties voortvloeit een willekeurig karakter heeft waardoor ook burgers erdoor worden getroffen.

Uit de beschikbare landeninformatie blijkt derhalve niet dat een burger bij terugkeer naar Burundi een reëel risico loopt op het lijden van ernstige schade zoals bepaald in artikel 48/4, § 2, c) van de Vreemdelingenwet.

3.3.6.4. Gelet op het voormelde, toont verzoeker niet aan dat er in zijn geval zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat hij bij een terugkeer naar zijn land en regio van herkomst een reëel risico zou lopen op ernstige schade in de zin van artikel 48/4, § 2 van de Vreemdelingenwet.

3.3.7. Ingevolge bovenstaande vaststellingen kan verzoeker niet als vluchteling worden erkend in de zin van artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet. Verzoeker toont evenmin aan dat hij in aanmerking komt voor de toepassing van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet met betrekking tot de toekenning van de subsidiaire beschermingsstatus.

3.3.8. Waar verzoeker in uiterst ondergeschikte orde vraagt om de bestreden beslissing te vernietigen, wijst de Raad erop dat hij slechts de bevoegdheid heeft om de beslissing van de commissaris-generaal te vernietigen om redenen vermeld in artikel 39/2, § 1, tweede lid, 2° van de Vreemdelingenwet. Zoals blijkt uit wat voorafgaat, toont verzoeker echter niet aan dat er een substantiële onregelmatigheid kleeft aan de bestreden beslissing die door de Raad niet kan worden hersteld, noch toont hij aan dat er essentiële elementen ontbreken die inhouden dat de Raad niet kan komen tot een bevestiging of een hervorming zonder aanvullende onderzoeksmaatregelen hiertoe te moeten bevelen. Het verzoek tot vernietiging kan bijgevolg niet worden ingewilligd.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Artikel 1

De verzoekende partij wordt niet erkend als vluchteling.

Artikel 2

De subsidiaire beschermingsstatus wordt de verzoekende partij geweigerd.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op negenentwintig mei tweeduizend zesentwintig door:

A. DE SMET,	wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,
K. VERHEYDEN,	griffier.

De griffier,	De voorzitter,
--------------	----------------

K. VERHEYDEN	A. DE SMET
--------------	------------